

Editorial

Sf. Dumitru Stăniloae, Spre un ecumenism ortodox (13)

Cu ocazia pomenirii Sfântului Părinte Dumitru Stăniloae (+4 octombrie), publicăm și ultima parte a traducerii lucrării „Spre un ecumenism ortodox. Euharistie, Credință, Biserică. Problema intercomuniunii” (ΓΙΑ ΕΝΑ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΣΜΟ • ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ - ΠΙΣΤΗ - ΕΚΚΛΗΣΙΑ • Τό πρόβλημα της Intercommunion), apărută la Editura Athos din Pireu, în 1976.

Traducerea a mai apărut în numerele 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68 și 69.

Sfinte Părinte Dumitru Stăniloae, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Introducere, partea 2

Problema, atunci când este discutată la nivelul acestor argumente, duce în mod evident la înăsprirea pozițiilor și la polarizare. Este implicată și problema mai generală a „ecumenismului”, iar cele două părți, adesea chiar în sânul aceleiași Biserici, își concentrează atenția nu asupra păcatului separării și asupra îndreptării lui, ci asupra metodelor prin care va fi promovată sau împiedicată realizarea scopului imediat al unirii. Se cristalizează astfel cunoscutele tendințe ale ecumeniștilor-progresiști și ale anti-ecumeniștilor-conservatori, iar gândirea și viața teologică din cadrul Bisericii ajung să fie polarizate. Desigur, aceasta nu este o cale care să conducă la unitate. Dimpotrivă, prin însăși natura ei, ea dezbină, deoarece argumentația ambelor părți se mișcă în sfera parțialității.

Pentru ca problema unirii Bisericilor să fie abordată în mod eficient, este necesar ca ea să fie așezată în perspectiva sobornicității, să aibă loc o metanoia, adică o schimbare a modului de înțelegere și de tratare a problemei, o ieșire din „pozițiile” parțiale și fragmentare și din „argumente”, precum și o întoarcere la contemplarea întregului. Pentru ca acest lucru să devină posibil, este nevoie de un studiu liniștit și profund, nu al metodelor, ci al realităților înseși.

În problema concretă a „intercomuniunii”, dincolo de utilitatea sau de caracterul periculos al practicii „intercomuniunii”, este necesar să se cerceteze ce este, în sine, „intercomuniunea”. Pentru aceasta, trebuie mai întâi lămurite natura și conținutul comuniunii euharistice a credincioșilor: ce înseamnă participarea credinciosului la viața lui Hristos pentru viața omenească și ce înseamnă actul euharistic pentru viața comunității ecleziale. Când aceste

realități vor fi limpezite, va deveni limpede dacă există sau nu o legătură organică între comuniunea euharistică și comuniunea eclesiologică, dacă una o presupune pe cealaltă și, în consecință, dacă „intercomuniunea” sacramentală independentă de comuniunea eclesiologică este un „lucru” real sau doar o „schemă” și o „invenție” intelectuală; adică dacă ea are un loc în care poate exista în mod real sau dacă reprezintă o utopie.

Mai trebuie studiate și efectele pe care le are asupra omului participarea sa euharistică la viața lui Hristos, precum și acelea pe care le are unirea lui cu Hristos prin credință. Studiarea schimbărilor concrete pe care le produce în om fiecare dintre aceste două forme de unire va arăta, nu la nivelul ideilor, ci al realităților, relația care există între aceste două căi de unire cu Hristos. Dacă aceste două căi sunt independente una de cealaltă, atunci „intercomuniunea” euharistică își are locul, poate constitui o cale reală spre unire și trebuie folosită. Dacă însă comuniunea euharistică și comuniunea de credință sunt două realități care se întrepătrund reciproc, astfel încât una o presupune pe cealaltă și este cuprinsă în cealaltă, atunci „intercomuniunea” euharistică independentă nu este ceva real, ci constituie din nou o utopie.

Iar folosirea unei u-topii (gr ού-τοπία, non-loc- n. tr.), adică a unui gol, pentru a acoperi distanța dintre Biserici nu face altceva decât să o mărească, deoarece sporește golul pe care îl creează orice îndepărtare.

Aceste probleme le-am formulat sub forma unor întrebări adresate protoprezbiterului și profesorului Dumitru Stăniloae și l-am rugat să ofere un răspuns competent și amănunțit. Cu profundă satisfacție publicăm în această carte textul pe care ni l-a trimis.

(Aceleași întrebări i le-am adresat și protoprezbiterului și profesorului Gheorghe Florovski. Am primit următorul răspuns:

„Dragă domnule Nellas,

Vă mulțumesc foarte mult pentru scrisoarea pe care mi-ați trimis-o de curând. Propunerea dumneavoastră mă interesează în mod deosebit.

A sosit vremea ca teologii – mă refer la teologii ortodocși – să-și ridice glasul. Vremurile sunt viclene; ne aflăm într-o ceață deasă. Oamenii caută soluții ușoare, care, în realitate, nu sunt deloc soluții.

Voi încerca să-mi pregătesc contribuția cât mai curând posibil. În acest moment sunt ocupat cu alte câteva chestiuni urgente.

Dumnezeu să vă binecuvânteze pe dumneavoastră și pe co-laboratorii dumneavoastră.

Cu dragostea lui Hristos,
Al dumneavoastră cu afecțiune,
Gheorghe Florovski”.)

Protoprezbiterul Dumitru Stăniloae este profesor de Teologie Dogmatică la Institutul Teologic Ortodox din București. S-a născut în anul 1903. A studiat în Grecia și în Germania. Este doctor al Universității din Cernăuți (1928) și doctor honoris causa al Universității din Tesalonic (1976). Primele sale lucrări se referă la Sfântul Grigorie Palama, ale cărui texte le-a studiat în manuscrisele de la Sfântul Munte Athos. Este primul teolog ortodox care a evidențiat și a cercetat importanța teologiei palamite pentru epoca noastră.

(continuare în pag. 2)

Cuprins

Acoperământul Maicii Domnului	3
Predica de pe Munte	4
Cuvântul lui Dumnezeu și rodul inimii	5
Poezie creștină	7
Tinere, ție îți zic, scoală-te!	10
Sf. Preot Mucenic Constantin Sârbu	11
Vindecarea demonizatului din ținutul Gherghesenilor	13
Traduceri din Sf. Părinți	14

Sf. Dumitru Stăniloae, Spre un ecumenism ortodox (13)

(urmăre din pagina 1)

Este căsătorit și are o fiică. În conștiința poporului ortodox român, el se află la originea marii renașteri a monahismului care s-a manifestat în România în jurul mijlocului secolului nostru și din care au izvorât renașterea liturgică și, în general, reînnoirea vieții bisericești din țara sa. La această renaștere a contribuit prin învățătura sa – o serie de cursuri ale sale, intitulată „Înnoirea omului în Hristos”, sunt traduse în prezent în limba greacă –, prin viața sa – are numeroși ucenici și fii duhovnicești printre teologi, monahi, clerici de toate treptele, dar și printre credincioșii de rând – și, mai ales, prin traducerea și publicarea *Filocaliei* în limba română. Această ediție în douăsprezece volume este îmbogățită și cu alte texte ale tradiției patristice, precum și cu un comentariu deosebit de reușit, prin care învățătura Tradiției este pusă într-o legătură dătătoare de viață cu realitățile și căutările epocii contemporane.

După câțiva ani de suferință și de tăcere, părintele Stăniloae își continuă acum activitatea teologică, care se extinde în întreaga Europă. Ține serii de cursuri la universități europene, participă la conferințe interortodoxe și intercreștine, iar studiile sale sunt publicate în numeroase reviste europene.

În Grecia, în afară de conferințele pe care le-a susținut din când în când, este cunoscut prin studiul său asupra „Misagogiei” Sfântului Maxim Mărturisitorul (seria „ΕΠΙ ΤΑΣ ΠΗΓΑΣ” a Apostoliki Diakonia, nr. 1), precum și prin studiile sale „Crucea și bucuria în viața monahilor”, Atena, 1973, și „Sfânta Scriptură în raport cu Biserica și Tradiția”, publicat în volumul „Cuvântul viu”, Atena, 1970. Se află sub tipar și urmează să apară în cursul anului 1976 studiul său „Întrebări filosofice și teologice”, comentarii asupra lucrării „Despre diferite locuri greu de înțeles din Sfinții Dionisie și Grigorie” (*Ambigua*-n.tr.) a Sfântului Maxim Mărturisitorul (seria „ΕΠΙ ΤΑΣ ΠΗΓΑΣ”, nr. 3). De asemenea, pe lângă lucrarea sa „Înnoirea omului în Hristos”, este în curs de traducere marea sa lucrare contemporană „Dogmatica Bisericii Ortodoxe”.

În istoria teologiei ortodoxe moderne, profesorul Dumitru Stăniloae ocupă un loc de seamă. El este unul dintre marii pro-

motori ai eliberării teologiei ortodoxe – cel puțin a părții ei celei mai vii – din captivitatea scolasticismului occidental. Această eliberare constă, după cum se știe, în ieșirea unei mari părți a gândirii teologice ortodoxe din schemele medievale occidentale și în redescoperirea temeliei ei eclesiologice și a perspectivelor ei soteriologice.

Dar protoprezbiterul Stăniloae face, prin operele celei de-a doua perioade a activității sale, și următorul pas decisiv. El nu mai vorbește despre soteriologia ortodoxă, ci despre mântuirea lumii. Este unul dintre principalii inițiatori ai ieșirii teologiei nu numai din schemele scolastice, ci și din sălile de studiu teologic. Cuvântul său nu este un cuvânt despre mântuire, ci un cuvânt al mântuirii, un cuvânt evanghelic, hrană și lumină pentru om. Lucrările sale cele mai recente au drept scop să descopere iubirea lui Dumnezeu pentru lume și, în același timp, adevărata natură a lumii ca făptură a lui Dumnezeu, frumusețea și adevărul ei.

În această lucrare, cititorul nu va găsi un studiu istoric despre problema intercomuniunii și nici o cercetare sistematică, așa cum eram obișnuiți până acum. Va vedea teologia lucrând ca viață, luminând și dând viață realităților.

Părintele Stăniloae nu este nici „ecumenist”, nici „antiecumenist”. Este un om al Bisericii. Prezentând nucleul învățăturii ortodoxe despre Taina Dumnezeieștii Euharistii și nucleul credinței că Biserica este „Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească”, el clarifică situațiile în care se află astăzi creștinii. Evidențiază caracterul tragic al despărțirii și trasează un drum nou al înaintării spre unirea creștinilor. Îi cheamă atât pe susținătorii, cât

și pe adversarii mișcării ecumenice să dea faptelor lor o mai mare profunzime, să schimbe nivelul, să se mute în acel spațiu în care faptele omenești devin fapte ale Domnului Iisus, lucrări duhovnicești, cu adevărat eficiente și roditoare.

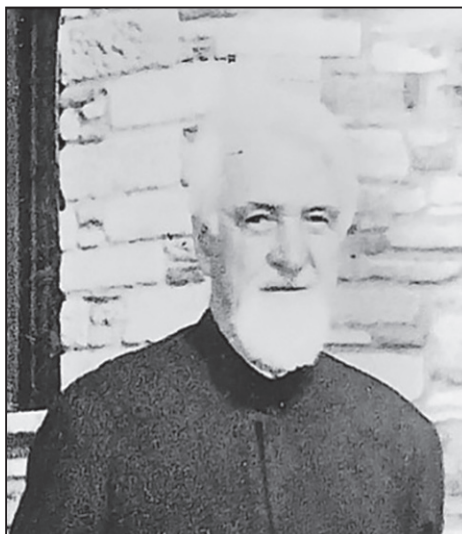
Devine astfel limpede de ce simțim o deosebită onoare și o profundă satisfacție publicând astăzi acest text.

PANAGIOTIS NELLAS

Protoprezbiterul Dumitru Stăniloae, profesor de teologie dogmatică la Institutul Teologic Ortodox din București, este unul dintre marii artizani ai eliberării teologiei ortodoxe din captivitatea scolasticismului occidental și, încă și mai mult, din închiderea ei în compartimente teologice rigide. Cuvântul său nu este un cuvânt despre mântuire, ci un cuvânt al mântuirii, un cuvânt evanghelic, hrană și lumină pentru om. Ultimele sale lucrări au ca scop să descopere iubirea lui Dumnezeu pentru lume și, în același timp, adevărata natură a lumii ca zidire a lui Dumnezeu, frumusețea și adevărul ei.

„...Nu este nici «ecumenist», nici «antiecumenist». Este om al Bisericii. În această carte a sa evidențiază caracterul tragic al despărțirii și trasează un drum nou către unirea creștinilor. Îi cheamă atât pe susținătorii, cât și pe adversarii mișcării ecumenice să dea acțiunilor lor o mai mare profunzime, să schimbe nivelul, să se mute în acel spațiu în care faptele omenești devin fapte ale Domnului Iisus, lucrări duhovnicești, cu adevărat eficiente și roditoare”.

Traducere: **Prof. Mihai Ionuț Coană**
Sursă foto: Coperta IV a cărții

Fondator: Prof. Mihai-Ionuț Coană
Telefon: 0770/271.435 E-mail: mihai.coana@hotmail.com
Editor: S.C. GENERAL MEDIATECH S.R.L.
ISSN: 2734-7206; ISSN-L: 2734-7206; ISSN online: 2734-7214

Redacția:

- Prof. Mihai-Ionuț Coană
- Pr. Marius-Olivian Tănăsie
- Pr. Prof. Gheorghe Ionașcu
- Pr. Daniel Budeanu
- Prof. Ionuț-Cătălin I. Popescu
- Dumitra Groza – corectură
- Monica și Radu Buțu
- Marius Stochițoiu
- Tiberiu Grigoriu – DTP

Redacția are dreptul luării deciziei de publicare și stabilirii datei și formei de apariție, integrale sau parțiale, după caz, a materialelor primite spre publicare.

Responsabilitatea pentru textele publicate revine în exclusivitate autorilor. De asemenea, trebuie respectată legea dreptului de autor. (Legea 8/1996)

Revista este disponibilă și pe site-ul: www.caleaortodoxa.com

Tipar: Tipografia Universității „Constantin Brâncuși”,
telefon 0253/214.307, int. 415

Acoperământul Maicii Domnului

În Biserica Ortodoxă Greacă, sărbătoarea Acoperământului Maicii Domnului este prăznuită la 28 octombrie. În Biserica Rusă și în celelalte Biserici Ortodoxe Autocefale, această sărbătoare, numită „Pokrov”, adică „Acoperământ” sau „Protecție”, este prăznuită la 1 octombrie (diferă însă data efectivă din calendarul civil, din cauza calendarelor vechi și nou).

Această sărbătoare, precum și icoana care o înfățișează, se numără printre cele mai iubite de către toți creștinii ortodocși. Ea comemorează o minune concretă, apariția istorică a Maicii Domnului într-o biserică dintr-o suburbie a Constantinopolului, în secolul al IX-lea, într-o vreme în care rușii păgâni, socotiți atunci barbari, se apropiaseră pe mare pentru a ataca și jefui cetatea.

Acest eveniment este consemnat în viața Sfântului Andrei din Constantinopol. Sfântul Andrei era robul unui

vălul ei și o parte din brăul ei. Fecioara și ceata ei cerească, coborând în mijlocul naosului, aproape de partea din față a bisericii, s-au așezat în genunchi la rugăciune, iar Maica Domnului plângea cu multe lacrimi.

Văzând aceasta, Sfântul Andrei s-a întors către ucenicul său și i-a spus:

„O vezi pe Maica Domnului rugându-se pentru noi?”. Iar el a răspuns: „O văd, Părinte, și sunt cuprins de uimire.” Apoi au privit cum Maica Domnului a intrat în Sfântul Altar prin Ușile Împărătești, s-a înălțat puțin, astfel încât să poată fi văzută deasupra catapetesmei, și și-a scos acoperământul, despre care se spune că strălucea mai puternic decât razele soarelui. L-a ridicat și l-a întins peste toți cei prezenți, ca semn al ocrotirii ei, rugându-se în același timp astfel: „O, Împărate ceresc, primește-i pe toți cei care se roagă Ție și cheamă numele meu în ajutor.

Nu-i lăsa să plece de la icoana mea fără să fie ascultați.”

Este de la sine înțeles că nimeni dintre cei prezenți nu ar fi putut uita vreodată o asemenea cercetare supranaturală venită din lumea cerească. Din acea zi, acest eveniment a început să fie prăznuit în fiecare an, mai ales după ce flota vrăjmașă care se apropiase de cetate

părintelui său duhovnicesc, Sfântul Andrei a luat asupra sa greaua cruce a nebuniei pentru Hristos, pentru a-și ascunde darurile duhovnicești extraordinare: înaintevderea, prorocia și vindecarea.

Așa cum s-a întâmplat adeseori în istorie, Sfântul Andrei a fost socotit nebun și, de aceea, a fost dus la biserica Sfintei Anastasia, care servea drept adăpost sau azil pentru cei bolnavi mintal. Însă cei de acolo și-au dat seama curând că nu era deloc nebun și că nebunia lui era doar una prefăcută. Astfel, el a început să trăiască pe străzile capitalei, flămând și pe jumătate gol, îndurând batjocuri, insulte și uneori chiar bătăi, rugându-se pentru cei care îl chinuiau și cerând milostenie, pe care o dădea imediat săracilor, fără să se considere pe sine cerșetor, deși era cel mai sărac dintre săraci. Numai în fața părintelui său duhovnicesc și a singurului său ucenic își lepăda masca nebuniei.

Într-o seară, Sfântul Andrei, împreună cu ucenicul său, Sfântul Epifanie, și cu mai mulți oameni, au fost martorii coborârii minunate în biserică a Preasfintei Panaghia, a Sfântului Ioan Botezătorul și a multor alți sfinți și îngeri, în timpul unei privegheri săvârșite în Biserica din Vlaherne. Aceasta era, de altfel, o biserică în care, timp de multe secole, fuseseră păstrate mai multe relicve importante ale Fecioarei Maria: veșmântul ei, acoperământul sau

a fost înfrântă a doua zi. Numeroase biserici, în special în Rusia, după convertirea ei la Ortodoxie, au început să fie închinat aceastei sărbători. Printre ele se numără una dintre cele mai cunoscute biserici din Rusia, pe care noi o cunoaștem în general sub numele de Catedrala Sfântul Vasile din Moscova, aflată la unul dintre capetele Pieței Roșii – probabil cea mai fotografiată biserică din întreaga țară. Este numită în mod popular „Sfântul Vasile”, deoarece acolo a fost înmormântat Sfântul Vasile, un nebun pentru Hristos. În realitate însă, catedrala este închinată Acoperământului Maicii Domnului, adică „Pokrovului”.

În România există numeroase biserici, mănăstiri și schituri care au primit ca hram „Acoperământul Maicii Domnului”, mărturisind încrederea deosebită a poporului român în mijlocirea și ocrotirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Unul dintre cele mai vechi și mai importante așezăminte monahale românești legate de această sărbătoare este Schitul Pocrov, aflat în apropierea Mănăstirii Neamț. Schitul a fost întemeiat la începutul secolului al XVIII-lea de Sfântul Ierarh Pahomie de la Gledin, Episcopul Romanului. Hramul său istoric este Acoperământul Maicii Domnului, iar la 1 octombrie numeroși credincioși urcă spre acest loc retras pentru a participa la Sfânta Liturghie și pentru a cere ajutorul Maicii Domnului.

În tradiția greacă, această sărbătoare este asociată și cu izbăvirea Greciei de armatele lui Mussolini în anul 1940, când mai multe persoane evlavioase au mărturisit că au văzut-o pe Maica Domnului arătându-se pe cer deasupra Ateinei și ocrotind cetatea cu vălul ei. În rândul grecilor, această zi este cunoscută și sub numele de „Ziua Ohi” sau „Ziua Nu”, deoarece poporul grec a spus „Nu” ultimatumului pe care Mussolini îl adresase în acea zi, 28 octombrie.

Icoana sărbătorii, pe care o avem înaintea noastră în biserică în această dimineață, este deosebit de interesantă, deoarece îmbină două evenimente diferite, petrecute la aproximativ patru sute de ani distanță unul de altul, ambele având loc în aceeași biserică din Constantinopol. Sfinții Andrei și Epifanie, precum și episcopi, preoți și credincioși mireni sunt înfățișați în icoană, așa cum au fost prezenți la prima arătare. Însă, sub chipul Maicii Domnului, veți vedea un tânăr diacon, reprezentat de obicei ținând în mână un sul. Această imagine se referă la cea de-a doua arătare.

Sulul conține textul imnografiei folosite în Biserică pentru praznicul Nașterii Domnului, iar acest tânăr diacon este Sfântul Roman Melodul, numit uneori și Imnograful. El este adeseori înfățișat împreună cu împăratul Leon cel Înțelept, cu împărăteasa și cu patriarhul vremii. Sfântului Roman i se ceruse să compună cântări pentru praznicul Nașterii Domnului din acel an, dar nu reușea să alcătuiască nimic. Atunci Preasfânta i s-a arătat și i-a întins un sul, spunându-i: „Mănâncă aceasta.” În ziua următoare, când a venit vremea slujbei, el și-a deschis gura și din ea au izvorât acele cântări minunate care sunt folosite până astăzi în slujbele dumnezeiești ale Nașterii Domnului.

În secolul al XIV-lea, un pelerin rus care călătorea prin Constantinopol a mers la Biserica Vlaherne și a văzut icoana care înfățișa acest eveniment. El a fost cel care a dus în Rusia o copie a icoanei. Unii cercetători afirmă că icoana ar putea avea, de asemenea, o anumită legătură cu o imagine din secolul al XIII-lea, cunoscută pentru prima dată în Italia, în care Fecioara Maria era reprezentată întinzându-și manta pentru a-i acoperi și ocroti pe credincioșii care îngenuncheau înaintea ei. Însă nu știm cu certitudine.

Desigur, noi, creștinii ortodocși, nu o adorăm pe Fecioara Maria ca pe Dumnezeu, ci o cinștim mai presus de toți ceilalți oameni și chiar mai presus decât îngerii. Din acest motiv ea este pomenită iar și iar în slujbele Bisericii, iar noi îi cântăm: „Ceea ce ești mai cinștită decât heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât serafimii, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.”

De ce primește ea o asemenea cinștire din partea noastră? Pentru că, mai mult decât oricine altcineva, ea a devenit pe deplin asemenea lui Hristos, adică fără păcat. Ea a fost ucenica desăvârșită a propriului ei Fiu. Și, după cum a scris Sfântul Maxim Mărturisitorul, așa cum ea L-a născut pe Hristos, tot astfel trebuie ca fiecare dintre noi să-L nască pe Hristos în propria inimă și apoi, urmând-o pe Maria, să devenim și noi asemenea lui Hristos, așa cum a devenit ea însăși. Această sărbătoare și icoana ei ne vorbesc tuturor, astăzi, despre ocrotirea plină de iubire pe care Maica Domnului continuă să o ofere celor care aleargă la ea. Tocmai de aceea această sărbătoare este atât de iubită.

Desigur, aceasta este doar una dintre numeroasele împrejurări în care Maica Domnului s-a arătat după mutarea ei din această viață. Și alți sfinți, precum și îngerii, s-au arătat oamenilor, dar Fecioara Maria este cea care se arată cel mai des venind din lumea cealaltă, tocmai pentru a ne mângâia și întări, pentru a ne avertiza și a ne mustra și, mai presus de toate, pentru a ne îndrepta mereu, iar și iar, către dumnezeiescul ei Fiu, pe Care noi, din nefericire, de cele mai multe ori Îl ignorăm.

De aceea, în această zi, să căutăm cu smerenie, asemenea unor copii mici, să ne adăpostim sub acoperământul ocrotitor al acestei mari Doamne și să primim chemarea ei de a-L iubi, acum, în fiecare zi și întotdeauna, pe Fiul ei, de a-L asculta și de a căuta să împlinim voia Lui în toate lucrurile, devenind astfel asemenea lui Hristos. Amin.

Pr. Alin Constantin Nicola

(predică la 1 octombrie)

Sursă foto: doxologia.ro

Predica de pe Munte sau despre căile prin care omul poate ajunge în Împărăția Lui Dumnezeu

Predica de pe munte reprezintă cea mai dezvoltată cuvântare a Domnului nostru Iisus Hristos, o cuvântare în care sunt conturate căile prin care omul poate ajunge la Împărăția Cerurilor și la Dumnezeu.

Această predică o aflăm în Sfânta Evanghelie după Matei și Sfânta Evanghelie după Luca, primul dedicând nu mai puțin de trei capitole acestei Predici de pe Munte, în timp ce Sfântul Apostol și Evanghelist Luca ne-o prezintă în mod fragmentar, în numai 29 de versete biblice. Puse în paralel cele două texte scripturistice, începutul și sfârșitul acestora sunt identice, iar textul după Luca apare ca un rezumat al textului lui Matei. În cadrul acestei predici, sunt schițate condițiile de intrare în Împărăția Cerurilor de către Domnul nostru Iisus Hristos, pe scurt, în forma de sentințe, numite *fericiri*, după cuvântul care le introduce pe fiecare dintre ele. În prima parte a fiecărei

fericiri este accentuată o virtute creștină drept condiție a fericirii veșnice, iar în partea a doua se anunță răsplata Lui Dumnezeu.

Prima fericire este – **„Fericți cei săraci cu duhul, că a lor este împărăția cerurilor”** (Matei V, 3; Luca VI, 20). Aici, Mântuitorul nostru Iisus Hristos fericește pe cei simpli, pe cei care se consideră săraci în podoabe duhovnicești; cu cât cineva înaintează pe scara virtuților, cu atât se consideră tot mai sărac în bogății și podoabe duhovnicești.

A doua fericire rostită de Mântuitorul – **„Fericți cei ce plâng, că aceia se vor mângâia”** (Matei V, 4; Luca VIII, 21). Remarcăm faptul că între prima și cea de a doua fericire este o legătură internă; astfel, a doua fericire decurge cu necesitate din prima. Plânsul reprezintă o formă de exteriorizare a durerii și a mâhnirii, este expresia pă-

rerii de rău pentru păcatele săvârșite, este plânsul Fiului pierdut, al lui Zahau vameșul și al tâlharului răstignit pe cruce la dreapta Mântuitorului.

„Fericiți cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul” (Matei V, 5). Blândețea este cel dintâi rod al unei conștiințe liniștite, neapăsate de povara păcatului, un semn al bunătații și iubirii aproapelui. O stare de spirit de liniște sufletească, însoțită de înclinarea și silința de a nu supăra pe nimeni și de a nu se supăra de nimic. Exemplu de blândețe îl avem pe Domnul, Care a zis: „**Învățați de la Mine că sunt blând cu inima și veți afla odihnă sufletelor voastre**” (Matei XI, 29).

„Fericiți cei ce flămânzesc și însetoșează de dreptate, că aceia se vor sătura” (Matei V, 6; Luca VIII, 21). În Vechiul Testament și în scrierile Sfinților Părinți cuvântul *dreptate* are sensul de cucerire și de virtute în general. Cei flămânzi și însetoși de dreptate sunt cei ce doresc să împlinească virtutea sub multiplele ei forme; această dorință este pentru cei buni tot atât de firească și continuă ca și foamea și setea pentru trup.

„Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui” (Matei V, 7). „**Milă voiesc și nu jertfă**” (Matei IX, 13) a spus Mântuitorul fariseilor; milostenia este una din formele prin care se

arată prin fapte iubirea față de aproapele, o iubire care cu necesitate decurge din iubirea omului față de Dumnezeu. Milostenia este mai mult decât ajutorul material oferit semenului nostru lipsit. Izvorând din iubire curată, ea este o identificare a noastră cu fratele nostru aflat în suferință, de orice natură ar fi ea. Printr-o astfel de identificare, ajutorul nostru este tot atât de cuprinzător, pe cât de diversificată este suferința omenească.

„Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu” (Matei V, 8). Domnul nostru Iisus Hristos seamănă inima noastră cu ochiul nostru. Precum ochiul sănătos și curat poate vedea lucrurile (Matei VI, 22), tot așa și omul cu inima curată, neacoperită de ceața păca-

tului, poate vedea pe Dumnezeu.

„Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema” (Matei V, 9). Pacea reprezintă unul dintre bunurile cele mai mari pe care și le-a dorit omenirea dintotdeauna; pacea trebuie să fie semnul distinctiv al tuturor acelor care vor intra în Împărăția Lui Dumnezeu: „**Împărăția Lui Dumnezeu nu este mâncare și băutură, ci dreptate, pace și bucurie în Duhul Sfânt**” (Romani XIV, 17).

„Fericiți cei prigonii pentru dreptate, că a lor este Împărăția Lui Dumnezeu” (Matei V, 10). Dreptatea, așa

cum am spus mai devreme, trebuie să devină o necesitate morală; însă lupta pentru întronarea Împărăției Lui Dumnezeu în lume, desigur, va întâmpina multe împotriviri interne și externe. E vorba despre opoziția pe care o fac Împărăției Cerești cei ce se complac în situația de slugi ale diavolului. Fiul Împărăției nu trebuie să se teamă de aceștia. Suferind cu răbdare orice din partea lor, el trebuie să nu-și abandoneze lupta, adevărata lui răsplată urmând să o primească în ceruri.

„Fericiți veți fi, când vă vor batjocori și vă vor prigoni și vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, mințind pentru Mine” (Matei

V, 11; Luca VIII, 22). Ultima fericire cuprinsă în Predica de pe Munte a Mântuitorului prezice multe suferințe celor care îl vor urma pe Domnul Hristos; suferința pentru Mântuitorul, pentru biruința Evangheliei în lume, trebuie să fie un titlu de cinste pentru fiecare om. Pentru această suferință, de care vor fi capabili numai cei puțini, cei aleși, cei tari, Mântuitorul anunță mare răsplată în ceruri: ei vor ocupa locurile de cinste în Împărăția viitoare.

Marius Stochițoiu

(reflecție la Duminica a XIX-a după Pogorârea Sf. Duh,
Predica de pe Munte. Iubirea vrăjmașilor,
Sf. Ev. Luca 6, 31-36, 4 octombrie)

Sursă foto: kuadros.com

Cuvântul lui Dumnezeu și rodul inimii

„Cei care, cu inimă curată și bună, aud cuvântul, îl păstrează și rodesc întru răbdare.” (Luca 8, 15)

Cine a pus vreodată o sămânță în pământ știe câtă așteptare încapă într-un gest atât de simplu. Omul pregătește locul, seamănă și se întoarce cu gândul la ceea ce va răsări. Nu poate grăbi rodul, dar nici nu poate lăsa ogorul în părăsire. Evanghelia Duminicii a XXI-a după Rusalii ne așază înaintea acestei lucrări cunoscute, pentru a ne vorbi despre ceva foarte apropiat de noi: inima în care Dumnezeu își seamănă cuvântul. Pilda semănătorului ne îndeamnă să vedem ce se întâmplă cu învăță-

tura Domnului după ce am ascultat-o și ne-am întors la ale noastre.

Mântuitorul vorbește despre un semănător care a ieșit să semene. O parte din sămânță a căzut lângă drum, unde a fost călcată și mâncată de păsări. Alta a căzut pe piatră și s-a uscat, neavând umezeală. O altă parte a ajuns între spini, care au crescut și au înăbușit-o. Numai sămânța căzută în pământ bun a crescut și a adus rod înșutit.

La rugămintea ucenicilor, Domnul tâlcuiește El însuși pilda: sămânța este cuvântul lui Dumnezeu, iar cele patru feluri de pământ arată cum primesc oamenii acest cuvânt (Luca 8, 5-15).

Semănătorul este Hristos. El vine către oameni cu dărnicie, fără să-i ocolească pe cei împovărați sau pe cei care s-au îndepărtat. A vorbit pescarilor și cărturarilor, a intrat în casele vameșilor, i-a chemat la pocăință pe păcătoși. Nimeni nu este lipsit de chemarea Sa. Și noi primim cuvântul Lui la Sfânta Liturghie, când citim Scriptura ori când un îndemn bun ne trezește conștiința. Dumnezeu ne caută chiar și atunci când ne-am obișnuit să amânăm întâlnirea cu El. De aici începe nădejdea noastră: Domnul încă seamănă.

Pământul de lângă drum ne arată inima în care cuvântul rămâne la suprafață. Auzim, dar nu ne oprim asupra celor auzite. Poate că știm de mult o pagină din Evanghelie și ni se pare că nu mai avem nimic de învățat din ea. Ascultăm îndemnul la iertare, însă ne gândim îndată la altcineva care ar trebui să-l îplinească. Ne recunoaștem greu propriile lipsuri. În această neatenție, cel rău răpește cuvântul din inimă, iar noi plecăm mai departe fără să ne fi lăsat atinși de el.

Uneori, inima se bătătorește din lucruri pe care le socotim mărunte. O judecată repetată, o supărare păstrată, obiceiul de a răspunde aspru ajung să ni se pară firești. Spunem că așa suntem și că la vârsta noastră nu ne mai schimbăm. Dar tocmai acolo trebuie primit cuvântul lui Hristos. Să lăsăm măcar un îndemn al Evangheliei să ne însoțească peste zi. Dacă am auzit despre milostenie, să privim mai atent la omul care are nevoie de noi. Dacă am auzit despre împăcare, să nu așteptăm mereu primul pas de la celălalt.

Sămânța căzută pe piatră îi înfățișează pe cei care primesc cuvântul cu bucurie, dar nu au rădăcină. Cunoaștem această pornire bună: după o slujbă, după o spovedanie sau după o încercare, hotărâm să trăim altfel. Pentru câteva zile suntem mai atenți și ne rugăm mai mult. Apoi vine oboseala, o vorbă care ne rănește, o rugăciune al cărei răspuns întârzie. Hotărârea începe să slăbească. Descoperim atunci cât de mult avem nevoie de statornicie, pentru ca bucuria începutului să ajungă o credință trăită.

Rădăcina se adâncește prin apropierea de Dumnezeu, păstrată și în zilele obișnuite. Rugăciunea de dimineață, participarea la viața Bisericii, spovedania sinceră și osteneala de a ne îndrepta dau sufletului putere să treacă prin încercări. Omul credincios simte durerea și se poate tulbura; nu i se cere să-și ascundă suferința. El poate însă să-și aducă neliiniștea înaintea Domnului și să ceară ajutor. Chiar și atunci când nu găsește multe cuvinte, rugăciunea lui stăruitoare îl ține aproape de Cel care îl poate întări.

Sămânța dintre spini ajunge într-un pământ în care există viață, dar nu mai are loc să crească. Domnul numește grijile, bogăția și plăcerile vieții, care înăbușă cuvântul. Aici ne regăsim poate mai ușor. Avem lucruri de făcut, oameni de îngrijit, cheltuieli și răspunderi. Toate cer timp. Fără să ne dăm seama, rugăciunea rămâne

pentru mai târziu, biserica pentru o duminică mai liberă, cercetarea unui bolnav pentru când ne vom termina treburile. Numai că treburile nu se termină, iar sufletul se obișnuiește cu această amânare.

Evanghelia nu ne cere să ne părăsim familia sau să ne neglijăm munca. Grijă pentru cei încredințați nouă este o datorie a iubirii. Primejdia apare când îngrijorarea ne stăpânește atât de mult, încât nu mai putem încredința nimic lui Dumnezeu. Atunci devenim nerăbdători cu ai noștri și

măsurăm totul după câștig. Avem nevoie să ne întrebăm cinstit ce anume ne ocupă inima. Se poate să muncim pentru binele casei și, totuși, cei din casă să nu mai găsească la noi o vorbă blândă sau răgazul de a fi ascultați.

Spinii nu se smulg numai printr-o hotărâre luată o singură dată. Omul care își îngrijește grădina revine mereu asupra ei. Tot astfel, cercetarea conștiinței ne ajută să vedem ce a crescut rău în noi. Seara, înainte de rugăciune, putem să ne aducem aminte cui i-am vorbit nedrept, unde am fost nepăsători și ce bine am amânat. O asemenea cercetare își găsește rostul în pocăință și în îndreptare. La spovedanie aducem înaintea lui Dumnezeu tocmai aceste răni, cu dorința de a primi iertare și de a începe din nou.

Pământul bun este inima care ascultă, păstrează cuvântul și rodește întru răbdare. Nu este vorba despre un om care n-a cunoscut niciodată ispita

sau căderea. Este omul care primește mustrarea, își recunoaște păcatul și se lasă îndreptat. Bunătatea inimii se vede în felul în care îl întâmpină pe aproapele. Putem cunoaște multe rugăciuni și totuși să fim greu de înduplecat când cineva ne cere ajutor. Cuvântul a rodit în noi atunci când începe să schimbe această împotrivire și să ne facă mai milostivi.

Roadele se văd adesea în împrejurări pe care ceilalți nici nu le observă. Un om se oprește dintr-o ceartă, deși ar mai avea multe de spus. Altul întoarce un lucru luat pe nedrept. Cineva își face timp să stea lângă un bătrân care repetă aceeași poveste. Un soț își cere iertare fără să adauge îndată o învinuire. În asemenea fapte, cuvântul auzit în biserică începe să prindă viață în casă, la lucru și între vecini. Prin ele se face cunoscută credința pe care o mărturisim.

Mai este un lucru pe care îl înțelegem privind un ogor roditor: ceea ce crește acolo ajunge hrană pentru alții. Tot astfel, binele lucrat în sufletul nostru îi poate întări pe cei din jur. Într-o casă în care cineva învață să asculte fără să ridice glasul, și celorlalți le este mai ușor să-și spună durerea. Lângă un om care își ține cuvântul, alții prind curaj să aibă încredere. Rodul credinței se dăruiește astfel, adesea fără vorbe multe, celor pe care Dumnezeu ni-i scoate în cale.

Să luăm aminte și la răbdarea despre care vorbește Mântuitorul. Noi am vrea să vedem repede urmarea oricărei ostenele. Ne rugăm și așteptăm să ne liniștim pe loc. Încercăm să ne schimbăm și ne descurajăm când

cădem iarăși în aceeași greșală. Dar vindecarea unor deprinderi vechi cere timp și stăruință. Nu înseamnă să ne împăcăm cu păcatul, ci să ne ridicăm de fiecare dată, cerând harul lui Dumnezeu. Plugarul nu dezgroapă sămânța în fiecare dimineață ca să vadă dacă a prins rădăcină. O îngrijește și așteaptă.

Această răbdare este necesară și în familie. Părinții se întristează uneori când un copil nu mai vrea să se roage ori se îndepărtează de biserică. Se întreabă dacă tot ce au încercat să-i transmită s-a pierdut. Pilda îi îndeamnă să continue cu nădejde, păstrând legătura cu el. O mustrare spusă la mânie poate închide o ușă pe care ascultarea ar fi ținut-o deschisă. Exemplul unei vieți cinstite, rugăciunea și dragostea statornică pot rămâne în amintirea copilului și după ce cuvintele au fost uitate. Nu știm când vor începe să rodească.

Și cel care învață pe altul are nevoie să se cerceteze. Preotul, părintele sau dascălul nu transmite numai ceea ce spune, ci și felul în care trăiește. Un copil căruia îi cerem blândețe ne aude și când vorbim despre cineva care ne-a supărat. Omul pe care îl îndemnăm la credință vede dacă avem răbdare cu neputința lui. De aceea, înainte de a ne plânge că ceilalți nu ascultă, se cuvine să ne rugăm ca învățătura pe care o rostim să lucreze mai întâi în noi.

Ar fi greșit să folosim cele patru feluri de pământ pentru a-i împărți pe oameni și a le hotărî locul pentru totdeauna. În propria noastră viață putem recunoaște și neatenția drumului, și nestatornicia pietrei, și apăsarea spinilor. Sunt zile în care primim un cuvânt cu smerenie și zile în care ne împotrivim. Pilda ne cheamă la trezvie și ne lasă nădejdea schimbării. Prin pocăință și prin lucrarea harului, inima se poate înmuia. Nimeni nu trebuie să creadă că trecutul său a închis orice puțință de a rodi.

De aceea, să fim cu grijă și față de omul care încearcă să se întoarcă. Uneori îi cerem să se schimbe, dar, când face un pas bun, îi amintim îndată toate greșelile. Îl privim cu neîncredere și îi slăbim curajul. Un început de îndreptare are nevoie de sprijin. Putem spune adevărul cu blândețe și putem primi cu bucurie binele, oricât de mic ar fi la început. Dacă Domnul are răbdare cu noi, se

cuvine să învățăm și noi să avem răbdare cu aproapele.

Maica Domnului ne arată ce înseamnă să păstrăm cuvântul în inimă. Sfântul Evanghelist Luca ne spune că ea păstra în inima sa cuvintele auzite după Nașterea Mântuitorului (Luca 2, 19). Această luare-aminte ne este de folos într-o vreme în care trecem repede de la o veste la alta. Cuvântul lui Dumnezeu are nevoie să fie primit cu liniște. Câteva versete citite cu atenție și purtate în rugăciune ne pot însoți întreaga zi, ajutându-ne să alegem mai bine ce spunem și ce facem.

Duminica ne adunăm în biserică și ascultăm împreună aceeași Evanghelie, fiecare cu bucuriile și poverile sale. Ne rugăm unii pentru alții și cerem ajutorul lui Dumnezeu pentru săptămâna care începe. Ar fi de folos să păstrăm și acasă ceva din această așezare: să vorbim cu ai noștri despre cuvântul auzit, să ne rugăm pentru cineva aflat în necaz, să hotărâm un bine pe care îl putem face împreună. Astfel, învățătura primită la slujbă își găsește loc în viața familiei și ne apropie unii de alții.

Lubiți credincioși, să păstrăm din această Evanghelie o întrebare pentru noi înșine: ce rod așteaptă Domnul de la mine acum? Poate este o împăcare amânată de ani, o datorie care trebuie împlinită ori întoarcerea la rugăciune. Să începem cu acel lucru pe care conștiința ni-l arată limpede. Nu trebuie să așteptăm o viață fără griji ca să-l facem loc lui Dumnezeu. Chiar în mijlocul grijilor noastre putem să-l răspundem, punând în faptă cuvântul primit și cerându-l putere pentru ziua următoare.

Doamne Iisuse Hristoase, Cel ce semeni cuvântul vieții în sufletele noastre, ajută-ne să-l primim cu luare-aminte. Înmoaie împietrirea inimii, întărește-ne în vremea încercării și nu lăsa grijile să ne îndepărteze de Tine. Dă-ne pocăință sinceră, bunătate față de aproapele și răbdare în săvârșirea binelui, ca darurile Tale să aducă rod în viața noastră. Amin.

Pr. Daniel Ianăși

Parohia „Înălțarea Domnului” Tg. Jiu

(predică la Duminica a XXI-a după Rusalii, Pilda semănătorului, Sf. Ev. Luca 8, 5-15, 11 octombrie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Poezie creștină

Sfinții Cuvioși Daniil și Misail (Întemeietorii Mănăstirii Turnu-Vâlcea) (5 octombrie)

Dascăli ai rugăciunii neîncetate
Și ai luptelor duhovnicești,
Ei s-au născut în secolul al XVI-lea,
În frumoasele ținuturi oltenesti.

Amândoi, din fragedă tinerețe,
Au fost iubitori de nevoiță
Pentru Dumnezeu și doritori
De viață sfântă, prin stăruință.

Având o dragoste fierbinte
Pentru Domnul Iisus Hristos
Și pentru Preacinstita Sa Maică,
Au trăit întreaga viață cu folos.

Ascultând de porunca cea sfântă
„Cel ce voiește să vină după Mine,
Să se lepede de sine, să-și ia crucea
Și să-Mi urmeze Mie”..., în fine,

Au lăsat casă, părinți, frați, rude
Și prieteni și au pornit în căutarea
Celui pe care Îl iubeau din suflet,
A Domnului, făcându-și intrarea,

La Mănăstirea Cozia, ca frați,
Viețuind în smerenie și ascultare,
Urmând pe Fiul lui Dumnezeu,
Cel ce S-a supus Tatălui și Care,

Pentru noi, a murit pe Cruce.
Ei au deprins taina nevoițelor,
Dobândind darul rugăciunii
Și-au ajuns în rândul sfinților.

S-au supus poruncilor starețului,
Fiind exemplu de nevoiță,
Pentru frați și credincioși
Întru ascultare și credință.

Cuviosul Daniil, remarcându-se
În viața aspră călugărească,
În scurt timp, de harul preoției
A reușit să se învrednicească.

A Sfințelor Scripturi și a Psaltirii,
Era un foarte bun cunoscător,
Astfel că preoții mănăstirii
Și l-au ales ca povățuitor

Pe calea mântuirii, fiind
Un duhovnic iscusit;
Chip și pildă pentru toți era,
Ajungând foarte îmbunătățit.

Primind ascultarea de duhovnic,
A crescut din putere în putere
Sporind în faptele cele bune;
Fiind tuturor spre mângăiere.

Depărtându-se cu totul de clevetire,
De judecarea aproapelui,
De osândirea celor slabi,
A urmat drumul binelui.

„**Clevetirea și osândirea**”,
Se străduia Cuviosul Daniil a spune:
„**Prefac dulceața Liturghiei**
În profundă amărăciune”.

Voia să iasă din mănăstire,
Fugind de gâlceavă și gălăgie,
Tânjea după liniștea muntelui,
Dorind să trăiască-n pustnicie.

Primind binecuvântarea,
În Muntele Cozia s-a retras
Și, mai mult de 20 de ani,
În sălbăticia muntelui a rămas.

Prin viața cea pustnicească,
Taberele necuraților le surpa;
Că prin rugăciune neîncetată,
Ca și cu o sabie ascuțită le tăia.

Că nu puține erau supărările
Pe care le aducea vrăjmașul:
Zgomote înfricoșătoare, pocnituri etc.,
Îl urmăreau la tot pasul.

Printre cei ce se mărturiseau
Părintelui Daniil, din cinul monahesc,
A fost și fericitul **Misail**, care,
I-a devenit și ucenic duhovnicesc.

Fiind cel mai de aproape ucenic,
Cunoștea gândurile duhovnicului
Și ar fi dorit și el liniștea pustiei,
Dar a fost oprit de sfatul egumenului,

Care-i sugera să se mai călească
Pentru a rezista în încercări,
Ca mai mult să se întărească
Pentru aceste greoaie cărări.

Formarea duhovnicească
A **Cuviosului Misail** este legată
De conduita exemplară
Și viața atât de bogată

A părintelui său duhovnicesc,
Pe care într-unu totul a urmat-o;
(A **Cuviosului părinte Daniil**
Și pe care cu drag a îmbrățișat-o).

Arzând el de dragostea cea
Dumnezeiască, să părăsească
Viața cea de obște, a hotărât
Ca și el în pustnicie să trăiască.

Când de la starețul mănăstirii,
Binecuvântarea a primit,
A mers dincolo de Turnul lui Traian
Și aici, în Muntele Cozia, s-a stabilit,

Lângă duhovnicul său cel iubit
Și ascultare la sânge a făcut,
Învățând să fie smerit și blând
Așa cum la maestrul său a văzut.

Daniil și Misail, în peșteri nevoindu-se,
Cu osârdie, neîncetat au slujit,
Umblând pe calea cea strâmtă,
Pentru că pe Domnul mult L-au iubit.

În aceste ținuturi de vis,
Două chilii în stâncă au săpat
Lângă izvoarele de apă ale pădurii,
Din care cu toții s-au adăpat.

Le-au dăltuit cu multă trudă
Pentru ajutorul fraților,
În care, „florile pustiei” să crească
Sub îndrumarea și ocrotirea lor.

Au suferit multe ispite
De la potrivnicul cel rău,
Dar niciuna n-a putut birui
Setea de rugăciune către Dumnezeu,

De liniște și aspre osteneți
Sub al Fecioarei acoperământ
Și în jurul lor s-a adunat o mică
Obște de frați nevoitori, în curând.

Locuiau în post și privegheri,
În rugăciune neîncetată,
În citirea cărților folositoare
De suflet, având o inimă curată.

Pentru trebuințele fraților,
O bisericuță de lemn au ridicat
În cinstea „Intrării în Biserică
A Maicii Domnului”, și-n ea s-au rugat.

În acest loc sfințit, **Cuviosul Daniil**,
Tuturor pustnicilor le era duhovnic
Și prin viața lui îmbunătățită,
Era ca o făclie luminoasă-n sfeșnic.

Toți pustnicii din împrejurimi
La părintele Daniil se spovedeau
Și pentru viața lor curată,
Binecuvântare de la el primeau.

Chiar și sihaștrii Neofit și Meletie
Îl aveau ca îndrumător,
Călăuzindu-le tuturor pașii,
Acest binecuvântat păstor.

Sfinții Cuvioși **Daniil și Misail**,
Prin nevoițe aspre s-au remarcat,
Mai presus de fire, și, cu sabia Duhului
Pornirile trupului au tăiat.

Și au primit înfierea cea de sus,
Nedespărțiți fiind cei doi pustnici
De iubirea Mântuitorului Iisus,
Făcându-se într-unu totul vrednici.

Ca niște miei de junghiere
Pe jertfelnicul de închinare
Al pustniciei s-au așezat,
Ostenindu-se mult fiecare.

Odrăslirea patimilor pământești,
Cu înfrânarea și-au uscat,
Și, la nivelul marilor nevoitori
Ai Bisericii s-au ridicat.

Apărători ai credinței
Și fericți călăuzitori
Ai călugărilor s-au făcut
Acești desăvârșiți nevoitori.

Ei se pregătiseră din vreme
În post și rugăciuni neîncetate
Răbdând frigul și suferințele
Și ispitiri nenumărate.

Sfințenia lor, multor călugări
Și creștini s-a făcut cunoscută,
Prin aspră nevoință și pildă
De rugăciune neîntreruptă.

Umblând în lumina Evangheliei
Și agonisind iubirea de Dumnezeu,
În inimă, au primit îmbrăcăminte
De har, pe care au folosit-o mereu.

Cunoșteau **Psaltirea** pe de rost;
Atât erau de pasionați și râvnitori,
Citeau mereu **Sfintele Scripturi**,
Făcându-se tuturor folositori.

Mărirea pământească au lepădat,
Adâncul smereniei în ei a încăput,
Binecuvântându-L pe Dumnezeu
Cel ce a făcut totul de la început.

În crăpăturile stâncilor,
Cuvioșii sihaștri s-au sfințit
Prin credință cu osteneți
Și har de la Domnul au primit.

Cu neclintită blândețe
Și îndelungă răbdare în încercări,
Nu s-au plâns nicicând, nimănui,
De ale diavolilor supărări.

Până la hotarul veșniciei,
Crucea au purtat-o cu drag,
Nefiind în calea lor, spre desăvârșire,
Vreo opreliște sau vreun prag.

Fericiți sunt ei că au slujit
Cu dragoste lui Dumnezeu,
Puterea vrăjmașului au biruit,
Pe care l-au îndepărtat mereu.

În munte nevoindu-se,
Întru lumină s-au îmbrăcat,
Dorita îndumnezeire dobândind,
De harul lui Dumnezeu s-au bucurat.

Nu se îngrijeau de ziua de mâine,
Muncindu-și trupurile cu osteneli,
Cu mult post și asiduă rugăciune
După ale Sfinților Părinți rânduiești.

Spre sfârșitul vieții, **Cuviosul Daniil**
A dat părinților care se nevoiau,
Sfaturi alese și rânduiești,
Încât, din dragoste, toți le urmau.

Cunoscându-și mai înainte sfârșitul,
Pe **Misail** l-a pus povățuitor
În locul său, știindu-i valoarea
De foarte bun îndrumător.

Mult l-a plâns ucenicul său iubit
Pe avva cel de toți respectat:
Cu mâhnire, Misail a pățimit,
Când părintele la Domnul a plecat.

Nimeni nu poate să spună,
Cât de mult atunci a suferit,
Dar, văzându-l dezlegat de trup
Pe duhovnicul său, l-a fericit.

Căci trupul bine-înmișmat,
Cu somnul morții s-a odihnit,
Că, ochii singur și i-a închis,
Ca și cum, puțin, ar fi ațipit.

Rămânând Sfântul Misail duhovnic,
Pe toți frații i-a îmbărbătat,
I-a călăuzit cu înțelepciune
Pe drumul cel mult căutat.

Își dorea ca toți pustnicii
Să umble pe calea cea dreaptă;
Nădăduind să se mântuiască,
Au luat hotărârea înțeleaptă.

Când i s-a apropiat fericitul sfârșit,
Misail s-a îmbolnăvit puțin;
Pentru toată lumea s-a rugat
Și a mulțumit pentru toate din plin.

Apoi și-a dat cu bucurie
Sufletul în mâinile Domnului
Și s-a numărat și el împreună
Cu duhovnicul și povățuitorul lui.

În a treia zi a adormirii sale,
După slujba de prohodire,
Peștera în care s-a nevoit și îngropat
S-a luminat spre a lui cinstire.

Peștera cea întunecată,
Lumină de la moaște a primit;
Așa a arătat Bunul Dumnezeu,
Că pe **Misail** l-a preamărit.

Parcă erau aprinse de foc
Moaștele lui preacinstite,
Spre a părinților monahi uimire
Și cu bună mireasmă împodobite.

Varlaam, viitorul mitropolit,
Fost episcop al Râmnicului, a zidit
În locul biseriței din lemn
Un frumos locaș sfințit. (1676)

La temelia bisericii din piatră,
Sub sfântul ei altar a așezat
Preacinstitele lor moaște,
Creștinilor spre închinat.

Când a fost stareț **al Coziei,**
Despre viața lor sfântă a aflat
Ca vase alese ale Duhului Sfânt,
Și le-a dat respectul binemeritat.

„Daniil duhovnicul” și „Misail Nacealnicul”, pe inscripție scrie,
Ca cei ce vin la ei cu credință,
Despre ostenelile lor să știe.

Sfinții Daniil și Misail sunt
Cu Îngerii-împreună vorbitori,
Iar cu Dreptii și Cuvioșii
Sunt împreună locuitori.

Ca pe niște mărgăritare ascunse
Ale iubirii de Dumnezeu
Să îi cinstim, ca Sfintei Treimi,
Pentru noi toți să se roage mereu.

Ei au continuat și au păstrat
Credința ortodoxă la români,
Pe care cu bucurie am primit-o
De la ai noștri străbuni creștini.

Prin ostenelile lor austere,
Exemplu sihaștrilor au lăsat,
Cum pot să ducă-n pustnicie,
O viață lipsită de păcat.

Pe 25 februarie în anul 2016,
Sfântul Sinod al BOR a comunicat,
Că pe Sfinții Sihaștri Daniil și Misail
De la Turnu i-a canonizat.

Data de **5 octombrie**, în fiecare an,
S-a stabilit ca zi de prăznuire
În toată Regiunea Olteniei,
Spre a **Sfinților Daniil și Misail** cinstire.

Mulțumim cu stăruință
Maicii Sfinte și Bunului Dumnezeu,
Că ne-au trimis în permanență
Sfinți ce, pentru noi, se roagă mereu!

Dumitra Groza

(5 octombrie 2018)

Sursă foto: doxologia.ro

Poezie creștină

Sfântul Ierarh Iachint de Vicina – Primul Mitropolit al Țării Românești – (28 octombrie)

Numai Bunul Dumnezeu știe
Câți or fi fost de la început,
Dar Sfântul **Iachint de Vicina**
E **primul mitropolit** cunoscut

Aici, în **Țara Românească**
La noua mitropolie (din 1359)
Cu sediul la Curtea de Argeș;
În preajma voievodului să fie.

Că Alexandru I Basarab,
Întemeietorul Țării Românești,
S-a preocupat de consolidarea țării
Și de păstrarea credinței strămoșești.

Plecând și ultimul mitropolit, Iachint,
Din Vicina, ea dispăre ca eparhie

(Din Dobrogea) și **Sfântul Ierarh Iachint**
Conduce o singură mitropolie,

Aceea a Ungrovlahiei;
Devenind păstor duhovnicesc
Pentru vlahii dintre Carpați și Dunăre,
De pe întreg ținutul românesc.

Despre viața sa privată,
Nu se știe foarte mult.
S-a remarcat însă ca Ierarh,
Fiind bine cunoscut.

Podoabă de mare preț
Pentru neamul românesc
Și-un organizator destoinic
Al așezământului mănăstiresc.

A purtat grijă să zidească
Biserici și mănăstiri,
Preoți să hirotonească,
Pentru a Domnului cinstire.

A păstrat în permanență
O legătură duhovnicească
Între Patriarhia din Constantinopol
Și Biserica Românească.

Ca „**exarh al plaiurilor**”
Îi supraveghea și pe vecini,
Trimițând preoți și călugări
Misionari, pentru creștini.

Ajutat de domnul țării, Vladislav I,
A susținut monahismul românesc,

Început în Munții Buzăului, sec.IV,
În centrul monahal pustnicesc.

A adus din Muntele Athos
Pe Nicodim cel Sfințit,
Pentru a organiza mănăstiri-lavre,
După modelul athonit.

A organizat mai multe mănăstiri:
La Curtea de Argeș și Tismana,
Bolintinul din Deal și din Vale,
Cozia, Snagov, Tânganu și Cotmeana.

A trimis, apoi, din țară
Călugări vlahi spre formare
În Athos, la Mănăstirea **Cutlumuș,**
Pentru a credinței adevărate păstrare.

I-a simțit pe cei aleși
Că sunt îmbunătățiți,
Și au ajuns în câțiva ani,
Să fie călugări vestiți.

A fost un vrednic următor
Al ierarhilor dobrogeni
Și-a devenit luceafăr strălucitor
Pentru domn, cler și mireni.

A păstorit cu multă râvnă,
A sfătuit cu înțelepciune,

A trăit și-a pățit cu răbdare,
Prin smerenie și rugăciune.

Împărțea binecuvântare
Poporului atât de credincios
Al „vlahilor”, fiind sftetic voievodului
Și slujitor al Domnului Hristos.

După o rodnică păstorie
Cu pace s-a săvârșit (**1372**),
Mărturisitorul dreptei credințe
Și-al Țării Românești, Întâiul Mitropolit.

De Biserica Ortodoxă Română,
Pe drept, în 2008, a fost canonizat
Cu zi de prăznuire, **28 octombrie,**
Iachint, cel ce pentru noi, o viață, s-a rugat.

Dumitra Groza

(28 octombrie 2014)

Sursă foto: doxologia.ro

Tinere, ție îți zic, scoală-te!

„În vremea aceea S-a dus Iisus într-o cetate numită Nain și împreună cu El mergeau ucenicii Lui și mulțime mare. Iar când S-a apropiat de poarta cetății, iată scoteau un mort, singurul copil al mamei sale, și ea era văduvă, iar mulțime mare din cetate era cu ea. Și, văzând-o Domnul, I s-a făcut milă de ea și i-a zis: Nu plânge! Atunci, apropiindu-Se, S-a atins de sicriu, iar cei ce-l duceau s-au oprit. Și a zis: Tinere, ție îți zic, scoală-te! Iar cel ce fusese mort s-a ridicat și a început să vorbească, iar Iisus l-a dat mamei sale. Și frică i-a cuprins pe toți și slăveau pe Dumnezeu, zicând: Proroc mare S-a ridicat între noi și Dumnezeu a cercetat pe poporul Său” (Ev. Luca 7, 11-16).

Întreaga existență are la bază iubirea lui Dumnezeu, care își revarsă bunătatea Sa asupra tuturor. Și chiar dacă în unele minuni săvârșite de Dumnezeu, ca de altfel și în lucrarea mântuirii, există și o anumită colaborare, sau împreună lucrare pe care Dumnezeu o cere din partea făpturii raționale, totuși la baza tuturor stă această iubire a lui Dumnezeu față de tot și față de toate. Și chiar în această colaborare se ascunde tot iubirea lui Dumnezeu care nu voiește să îi dea omului ceva ce nu își dorește. De altfel nici nu poate fi altfel, pentru că Dumnezeu fiind Ființa Supremă Absolută, El nu suferă schimbare

sau adăugire sau vreo oarecare nedesăvârșire care este specifică creaturii.

În cazul de față, al Învierii fiului văduvei din Nain, această iubire, care față de cei lipsiți se numește milă, se vede limpede din faptul că nimeni nu îi cere sau îl roagă pe Domnul să îl readucă la viață pe cel mort, ci o face din proprie inițiativă, poate că cei din Nain, nu îl cunoscuseră; auziseră sau nu de minunile făcute de El și poate nici nu se gândeau că ar putea cineva să îl învieze. Aceasta se vede din faptul că frica i-a cuprins pe toți cei prezenți, care-L slăveau pe Dumnezeu și considerau că Proroc mare S-a ridicat între oameni, neștiind că El este Însuși Dumnezeu Întrupat!

La intrarea în cetatea Nain se întâlnesc cele două convoaie, unul al morții, care avea ca destinație mormântul, în cazul de față fiind cu atât mai tragic cu cât era vorba de un tânăr, unicul fiu al unei femei și aceasta era văduvă. Celălalt convoi era cel care însoțea Viața și Învierea, pe Hristos Domnul care venea să ridice din moarte sufletele oamenilor, mai înainte de moartea trupurilor. Se întâlnesc la intrare, Hristos biruitorul morții și al stricăciunii, căci în El trăim, ne mișcăm și suntem cf, Faptele Apostolilor 17, 28, El care a venit să îl aducă pe om la starea inițială, și mai precis chiar la una mai înaltă, la asemănarea cu Dumnezeu, eliberând firea omenească de stricăciune și de limitele morții. Se milostivește de femeia văduvă și pentru a-i opri lacrimile, îi poruncește: Nu plânge! „Și apropiindu-Se, S-a atins de sicriu, iar cei ce-l duceau s-au oprit. Și a zis: «Tinere, ție îți zic, scoală-te.»”

Putea să zică un singur cuvânt, pentru a-l învia pe cel mort, așa cum a făcut înviindu-l pe Lazăr, căci Cuvântul lui Dumnezeu este atotputernic și prin El s-au făcut toate cele văzute și nevăzute, dar nu a făcut minunea doar printr-un singur cuvânt, ci a atins și sicriul, ca noi să învățăm că prin Trupul Său cel Sfânt, adică prin firea Sa omenească, luată din Sfânta Fecioară îi mântuiește pe oameni. Acest trup al Domnului a devenit Trupul Vieții, fiind îmbrăcat cu puterea Sa, așa cum fierul băgat în foc devine foc, așa și Trupul Domnului Hristos, are puterea

de a da viață și de a birui moartea și stricăciunea, căci este Trupul Cuvântului, dătător de viață.

Așa cum Domnul S-a atins de trupul tânărului celui mort și l-a înviat așa să se atingă Domnul Iisus Hristos și de noi și să ne mântuiască de lucrarea celui rău, să învieze și sufletele noastre, dacă și pentru noi va plânge o mamă, cum a plâns această văduvă „Văzând, Doamne, pe văduva care plângea foarte și, precum atunci, milostivindu-Te, ai înviat pe fiul ei pe care îl ducea să-l îngroape, așa înviază și sufletul meu cel omorât cu păcatele, lubitorule de oameni, și Te milostivește spre mine, care-ți cânt: Aliluia!” (Condacul 2, Acatistul Domnului Iisus Hristos), să ne izbăvească de păcatele trupești și să se unească cu noi întru asemănarea sfinților.

Oricum pentru fiecare dintre noi plânge o mamă, care este Mama noastră a tuturor și aceasta este Sfânta Biserică, care îi plânge și se roagă pentru toți fiii ei, pierduți pe căile păcatului, pentru a-i aduce la sine. Din păcate sunt

unii care din neștiință sau necredință sau pur și simplu din uitare, nu mai recunosc că au o astfel de Mamă. Dar aceasta nu înseamnă că Ea i-a uitat sau părăsit vreodată. Căci Sfinții Părinți mărturisesc că nimeni nu poate avea pe Dumnezeu de Tată, dacă nu are Biserica de Mamă.

Fericitul Augustin mărturisește că mama Sa, Sfânta Monica, plângea pentru el, fiul care apucase pe căi greșite, pentru moartea sufletului său căzut în păcat, mai mult decât își plâng mamele pe fiii lor morți trupește. Și aceste lacrimi și rugăciuni au fost primite de Dumnezeu, care l-a înviat pe cel mort sufletește. „Mama mea m-a născut de două ori: o dată trupește și o dată sufletește, prin rugăciunile ei neîncetate”, va mărturisi el în Confesiunile sale!

Pr. Prof. Gheorghe Ionașcu

(predică la Duminica a XX-a după Rusalii, Învierea fiului văduvei din Nain, Sf. Ev. Luca 7, 11-16, 18 octombrie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Sf. Preot Mucenic Constantin Sârbu (23 octombrie)

„Din pruncie, Părinte, în sărăcie trăind, te-ai curățit spre slujirea cea rânduită de sus, ca să poți purta și sarcina aproapelui, astfel Sfințite Constantin, mucenic al lui Hristos. A tuturor mângâiere te-a arătat Cel ce lumea a mântuit prin răstignirea Sa”
(Tropar).

Sfântul Preot Mucenic Constantin Sârbu s-a născut în 10 ianuarie 1905, la Cavadinești, județul Galați, într-o familie de țărani foarte săraci. Mama lui a trecut la Domnul pe când avea un an, în timp ce încerca să dea naștere celui de-al doilea copil. Tatăl, în urma unui accident, nu a mai fost în stare să aibă grijă nici de el, nici de copil. Atunci, micul Constantin a fost luat și crescut de bunica lui, Ioana.

Când a împlinit trei ani, s-au mutat cu toții la Galați, câștigându-și existența muncind pe la alții. După absolvirea școlii primare la Galați, ca premiant, bunicii s-au mutat la fiul lor (fratele tatălui său) în comuna Smârdan, aproape de Galați, și l-au luat cu dânsii. La scurt timp, îi moare bunicul, iar el și bunica sunt alungați de nora din casă și își găsesc sălaș într-o cămăruță nelocuită din curtea bisericii satului. Aici, bunica muncește cu ziua, iar el slugărește la oamenii din sat fără simbrerie, numai pentru mâncare. Pierde, astfel, patru ani de școală, până la vârsta de 15 ani.

La îndemnul bunicii, în 1919 va urma cursurile Seminarului Teologic din Galați, unde a intrat ca bursier, fiind al treilea între cei 500 de candidați. Atâta sete de carte avea, încât la seminar a absolvit câte doi ani într-unul singur, cu toate că muncea noaptea la o fabrică de chereștea. Apoi, din anul 1925, va studia la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București și la Academia de Muzică. La fel de sărac, doi ani a dormit pe jos, într-o mansardă din Piața Amzei, iar apoi în sala de așteptare a Gării de Nord.

Mai târziu, în 1927, a intrat în Ateneul STB (Societatea de Tramvaie București) ca maestru de muzică și s-a încadrat benevol în lucrarea misionară de la biserica Zlătari, ca administrator și colaborator al celor două reviste parohiale „Ortodoxia” și „Fântâna Darurilor”, înghe-

bând un cor de credincioși care vreme de peste 30 ani au cântat la această biserică. După terminarea studiilor, în 1929, neputând găsi o parohie în cuprinsul Arhiepiscopiei Bucureștilor, s-a angajat cântăreț la Biserica Lucaci din Capitală, unde a funcționat aproape cinci ani, până în 1934.

A fost hirotonit preot pe seama Catedralei Episcopale din Huși, la Mănăstirea Adam, de Episcopul Nifon Criveanu al Hușilor, apoi, în același an, a fost numit director și profesor al Școlii de cântăreți, ulterior fiind desemnat protoiereu de Fălciu. La Huși, Sfântul Constantin a stat până la 1 noiembrie 1938, când s-a transferat la București.

În calitate de director va reorganiza școala după modelul seminarial, cu internat (pentru 45 elevi din 105 înscriși), cantină, bibliotecă, repetitor și farmacie pentru elevi. Totodată sporește fondurile școlii și începe să strângă material lemnos și cărămidă pentru construirea unui local modern. Până la ridicarea localului proiectat, pentru cele patru clase, care funcționau în două chilii insalubre de la Episcopie, va închiria o casă cu etaj, numită „Casa Vasuta”.

Pe plan social, părintele Sârbu a contribuit foarte mult în 1934 prin înființarea și coordonarea „Frăției Sf. Apostoli Petru și Pavel”, pe care poporul o considera ca „Oastea Domnului” în această eparhie. El era președinte activ, iar onorific era chiriarhul care uneori participa la adunările care se țineau la catedrală.

Întrucât soția sa, Maria Sârbu, licențiată în Litere și Filozofie și scriitoare, fusese încadrată profesoară de Limba germană și franceză la liceul „Nicolae Bălcescu” din București, începând cu data de 1 noiembrie 1938 este transferat de la Huși la parohia nou înființată Parcul Călărași, din cartierul Vergului, fără biserică și fără casă parohială, într-un cartier muncitoresc și sărac (la intersecția dintre Calea Călărașilor și Șoseaua Mihai Bravu).

Pentru început, prin bunăvoința doctorului Victor Gomoiu, ctitorul și directorul Așezămintelor Regina Elena, instalează în subsolul acestui spital o capelă, unde slujește fără salariu timp de doi ani, până la 1 aprilie 1940 când postul este înscris în bugetul Ministerului Cultelor.

În această capelă va sluji, ca doctor al sufletelor celor care erau tratați de medici – ca doctori ai trupului –, dar și al celor din parohie, timp de șapte ani, până la ridicarea bisericii de pe Bulevardul Muncii – Bariera Vergului.

Mareșalul Antonescu va accepta propunerea făcută de părintele Sârbu, ordonând susținerea ctitoriei cu cele necesare. Astfel, va deveni ctitor, după cum va participa și la momentul punerii pietrei de temelie. Punerea pietrei de temelie a viitoarei biserici s-a săvârșit la 28 iulie 1943, în prezența mareșalului Ion Antonescu, a soției sale și altor reprezentanți ai autorităților statului, solemnitatea religioasă fiind oficiată de un sobor de 15 clerici, în frunte

cu arhimandritul Melchisedec, delegatul patriarhului Nicodim Munteanu.

În anul 1947, în timpul foametei din Moldova, a organizat colecte de alimente și îmbrăcăminte de la enoriași, pe care le-a transportat cu două vagoane în satele înfometate Dancu și Cârlig, de lângă Iași. Pentru această faptă, Mitropolia Moldovei i-a mulțumit în scris, iar Patriarhia Română i-a acordat crucea de iconom stavrofor.

În 1951, părintele Sârbu a înființat o cantină în subsoful bisericii, „unde făceam serviciul pentru săraci”, după cum spunea chiar el într-un interogatoriu din ancheta orchestrată de Securitate în 1954. Aceasta avea să funcționeze până l-a sfârșitul aceluiași an, când a fost desființată la presiunea autorităților. Totodată în parohie funcționa și o bibliotecă de carte religioasă, de la care credincioșii puteau împrumuta volume.

Toată această prodigioasă activitate pe teren pastoral-misionar evident că nu era bine văzută de către autoritățile statului, astfel încât părintele nostru va avea de

suferit. Era urmărit din 1948, prin diferiți informatori trimiși de Securitate să „supravegheze” îndeaproape activitatea bisericească care se desfășura la biserica Vergului. Mai ales că se tot vorbea de faptul că la ridicarea bisericii fuseseră puși să lucreze prizonieri sovietici. Evident că Securității îi trebuiau câteva motive pentru încarcerarea preotului Sârbu.

Pentru curajul său de a propovădui pe Hristos, în ziua de 10 ianuarie 1954, Sfântul Preot Mucenic Constantin Sârbu a fost arestat de Securitate. Motivul – „activitate anticomunistă”. La 9 octombrie 1954, a fost condamnat la opt ani și trei luni de închisoare, pentru „uneltire contra ordinii sociale”. După condamnare, părintele Sârbu a fost purtat prin penitenciarele de la Jilava (1954-1955), Gherla (1956-1962) și Dej (1955) și în lagărele de muncă de la Poarta Albă (1955-1956) și Salcia (1959).

La 4 decembrie 1961 va fi trimis cu domiciliu forțat în satul Vișoara, în Câmpia Bărganului, pentru încă doi ani. Părintele Gheorghe Calciu, care l-a cunoscut pe Sfântul Preot Mucenic Constantin Sârbu, amintindu-și de acesta, avea să spună: „Am stat cu părintele Constantin Sârbu la Vișoara câteva zile, până mi s-a repartizat o casă, timp în care rănilile mele sufletești au început să se vindece. Ciudat, el nu ținea predici, nu mă îndemna să mă rog, nu se arată în nici un fel a fi bigot, dar inima mea era în sărbătoare alături de el. Se mișca încet, hieratic, cu vocea lui mică și domoală, asemenea unui sfânt părinte din secolul patristic”.

Întors în București, după multe piedici, în ziua de 8 aprilie 1964, Sfântului Preot Mucenic Constantin Sârbu i se îngăduie să slujească în Biserica Sapienței, care fusese închisă timp de 40 de ani. Ultima perioadă a vieții Sfântului Preot Mucenic Constantin Sârbu a fost marcată de ulcerul provocat de regimul din detenție, dar și de urmărirea Securității.

Astfel, în ziua de 18 octombrie 1975, Sfântul Preot Mucenic Constantin Sârbu a fost operat de un medic de la Spitalul Elias însă, în mod suspect, în urma operației a făcut septicemie. În ziua de 23 octombrie 1975, după Spovedanie și Împărtășanie, Sfântul Preot Mucenic Constantin Sârbu a trecut la cele veșnice, pe patul de spital.

Sfântul Mucenic Constantin Sârbu a fost canonizat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române în ședința din 11-12 iulie, alături de alți 15 cuvioși mărturisitori din perioada comunistă.

„Sfinte Sfințițe Mucenice Constantin, cel ce, în viața ta pământească, ai răbdut multe necazuri, sărăcie și nedreptate, iar acum te bucuri împreună cu îngerii și cu sfinții de slava Preasfintei Treimi, primește acum această smerită rugăciune a noastră și, ca unul ce ai iubit din tot sufletul, din tot cugetul și din toată puterea pe Făcătorul tuturor, sădește și în inimile noastre împietrite dragostea de Dumnezeu și de semenii. Ca un iscusit duhovnic al credincioșilor, ajută-ne să ne vedem păcatele, dă-ne hotărârea de a ne spovedi curat și întărește-ne voința de a ne îndrepta viața! Tu, cel ce ai crescut în suflet toate virtuțile, înțelepțește-ne să luptăm împotriva patimilor și să sădim în locul acelora, în pământul inimii, sămânța virtuților! Cel ce ai mijlocit împăcarea între soții dezbrinați și ai întors spre părinți inimile copiilor, binecuvântează familiile creștine și le dăruiește înțelegere, dragoste și bună-sporire. Părinte Constantin, mult-pătimitorul, dă-

ruiește-ne și nouă să cunoaștem voia Domnului și să o împlinim cu însuflețire, lucrând cu bucurie sfințele Lui porunci și luându-ne în fiecare zi crucea nevoinței și, de va fi prilej de mărturisire, să dobândim curajul de a vesti fără teamă sfânta noastră credință și nădejdea care nu rușinează. Apără pe cei nedreptățiți, fii sprijin celor săraci, mângâiere celor singuri, păzitor pruncilor, dascăl tinerilor, pildă creștinilor iubitori de osteneală duhovnicească și tămăduitor bolilor noastre sufletești și trupești! Insuflă-ne să te urmăm în nemăsurata smerenie, răbdare, iertare și îngăduință! Fii împreună-lucrător cu slujitorii Bisericii la zidirea Trupului tainic al lui Hristos, făcând din sufletele

celor ce te cinstesc pietre vii și biserici însuflețite ale harului necreat, curățător, luminător și sfințitor, dar ocrotește din cer și binecuvântează-i și pe toți cei ce se ostenesc la zidirea sfințelor lăcașuri și la împodobirea casei Domnului, pridvor al Împărăției cerești pe pământ! Luminează-ne calea, ca să nu ne pierdem în cursele înșelătoare ale acestei lumi, ci, cu mijlocirea ta, să ajungem și noi la odihna și bucuria cea veșnică, slăvind, împreună cu tine, pe Tatăl și pe Fiul și pe Duhul Sfânt, în vecii vecilor! Amin" (Rugăciune).

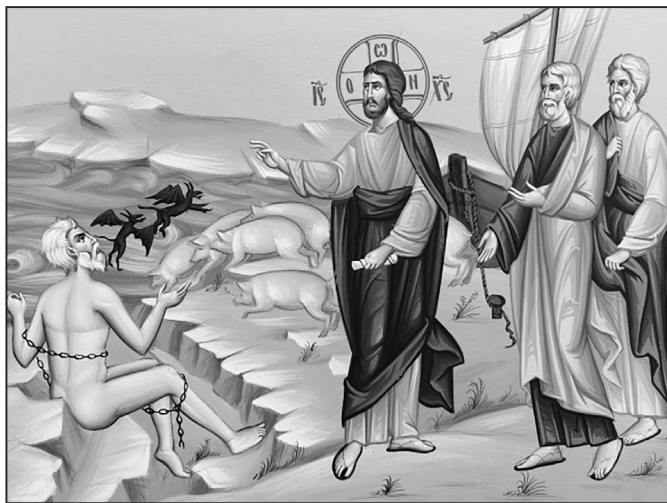
Prof. Ionuț-Cătălin I. Popescu

Sursă foto: doxologia.ro

Vindecarea demonizatului din ținutul Gherghesenilor

Evangelia Duminicii a XXIII-a după Rusalii ne pune înaintea una dintre cele mai tulburătoare și, în același timp, pline de speranță minuni săvârșite de Mântuitorul Iisus Hristos: vindecarea demonizatului din ținutul Gherghesenilor. Relatarea evanghelică, consemnată de Sfântul Evanghelist Luca (Luca 8, 26-39), ne descoperă atât drama omului îndepărtat de Dumnezeu, cât și puterea nemărginită a lui Hristos de a-l elibera și de a-i reda demnitatea.

Ajuns în ținutul Gherghesenilor, Mântuitorul este întâmpinat de un om chinuit de multă vreme de demoni. Evangelia ne spune că acesta „de multă vreme nu

mai punea haină pe el și în casă nu mai locuia, ci prin morminte”. Imaginea este cutremurătoare. Omul nu mai trăiește între semenii săi, nu mai are o locuință, nu mai poartă haine și nu mai este stăpân pe propria sa viață. El se află într-o stare de înstrăinare profundă: față de Dumnezeu, față de oameni și chiar față de sine însuși.

Mormintele în care locuiește demonizatul simbolizează moartea sufletească. Îndepărtarea de Dumnezeu, Izvorul vieții, îl conduce pe om spre singurătate, teamă și întuneric interior. Păcatul promite libertate, dar sfârșește adesea prin a-l transforma pe om într-un rob al propriilor patimi. Evangelia ne arată astfel că adevărata libertate nu înseamnă posibilitatea de a face orice, ci puterea de a trăi în comuniune cu Dumnezeu și cu aproapele.

Când Îl vede pe Iisus, demonizatul cade înaintea Lui, iar duhurile necurate strigă: „Ce ai cu mine, Iisuse, Fiule al Dumnezeului Celui Preaînalt?”. Este o mărturisire impresionantă. Demonii recunosc dumnezeirea lui Hristos și știu că nu pot rezista înaintea puterii Sale. Ei se nu-

mesc „Legiune”, arătând că erau mulți și că stăpânirea lor asupra celui om era puternică. Cu toate acestea, în fața lui Hristos întreaga lor putere se dovedește neputincioasă. Mântuitorul nu duce o luptă îndelungată și nu are nevoie de mijloace omenești pentru a-l vindeca. Cuvântul Său este suficient. El poruncește, iar duhurile necurate trebuie să se supună.

Această scenă ne descoperă că puterea răului nu este niciodată egală cu puterea lui Dumnezeu. Creștinismul nu afirmă existența a două puteri egale, una a binelui și alta a răului. Dumnezeu este Creatorul și Stăpânul întregii existențe, iar răul nu poate exista decât prin folosirea greșită a libertății create. De aceea, în prezența lui Hristos, demonii sunt cuprinși de teamă. Duhurile necurate îl roagă pe Mântuitorul să le îngăduie să intre într-o turmă de porci care păștea în apropiere. După ce primesc îngăduința, porcii se aruncă în lac și se îneacă. Episodul poate părea greu de înțeles, dar el arată în primul rând caracterul distrugător al răului. Acolo unde răul ajunge să stăpânească deplin, el conduce spre distrugere.

Totodată, valoarea unui singur suflet omenesc este mai mare decât orice avere materială. Pentru Dumnezeu, omul nu poate fi comparat cu bunurile pe care le posedă. Turma poate fi pierdută, însă un om este readus la viață, la demnitate și la comuniune cu semenii săi. După vindecare, locuitorii ținutului îl găsesc pe fostul demonizat „îmbrăcat și întreg la minte, șezând la picioarele lui Iisus”. Contrastul este extraordinar. Omul care înainte răătăcea gol printre morminte se află acum liniștit, îmbrăcat și cu mintea vindecată.

Șederea la picioarele lui Iisus are o profundă semnificație duhovnicească. Este postura ucenicului care ascultă și primește învățătura Învățătorului. Hristos nu îi redă doar sănătatea, ci îi oferă o viață nouă. Vindecarea adevărată a omului presupune refacerea întregii sale ființe: trup, minte și suflet. În mod surprinzător, locuitorii ținutului nu se bucură de minunea săvârșită, ci se înspăimântă și îl roagă pe Iisus să plece de la ei. Probabil pierderea turmei de porci a cântărit pentru ei mai mult decât salvarea unui semen.

Aceasta este una dintre cele mai triste imagini ale Evangheliei. Dumnezeu vine în mijlocul oamenilor, îi eliberează de rău, dar aceștia îi cer să plece. Omul poate ajunge atât de legat de interesele sale materiale, de obiceiuri sau de păcate, încât prezența lui Dumnezeu să îi provoace teamă în loc de bucurie. Există și în viața contemporană pericolul de a pune bunurile materiale

deasupra valorii persoanei. Atunci când profitul, confortul sau interesul personal devin mai importante decât iubirea, dreptatea și demnitatea celui alt, omul repetă într-o anumită măsură atitudinea Gherghesenilor.

Cel vindecat dorește să rămână alături de Iisus. Dorința sa este firească: după ce fusese eliberat dintr-o stare atât de grea, voia să nu se mai despartă niciodată de Cel care îl salvase. Însă Mântuitorul îi spune: „Întoarce-te în casa ta și spune cât bine ți-a făcut ție Dumnezeu”. Astfel, fostul demonizat devine un mărturisitor al lui Hristos. El nu este trimis să predice teorii complicate, ci să vorbească despre ceea ce Dumnezeu a făcut în propria sa viață. Experiența întâlnirii cu Hristos devine mărturie.

Acesta este un mesaj important pentru fiecare creștin. Credința nu trebuie păstrată numai în interiorul nostru. Omul care a cunoscut iubirea și ajutorul lui Dumnezeu este chemat să le mărturisească și altora, prin cuvinte, dar mai ales prin felul său de a trăi. Evanghelia demonizatului din ținutul Gherghesenilor este, în cele din urmă, o Evangheliie a restaurării omului. Hristos îl caută pe cel izolat, pe cel de care ceilalți se tem și pe cel considerat fără speranță. Pentru El niciun om nu este definitiv pierdut.

Mântuitorul trece marea pentru un singur om, îl eliberează și îl readuce în comunitate. Această imagine ne descoperă iubirea personală a lui Dumnezeu față de fiecare dintre noi. În ochii lui Dumnezeu, omul nu este un număr într-o mulțime, ci o persoană unică, pentru care Hristos a venit în lume. Pericopa ne cheamă totodată să ne cercetăm propria viață. Poate că noi nu locuim printre morminte asemenea demonizatului, însă putem fi legați de diferite patimi: mândrie, mânie, invidie, lăcomie, dependențe, egoism sau nepăsare. Orice patimă care ajunge să ne conducă poate deveni un lanț nevăzut.

Hristos este însă Cel care rupe aceste lanțuri. Vindecarea începe prin apropierea de El, prin rugăciune, pocăință, Spovedanie, participarea la Sfânta Liturghie

și împărtășirea cu Sfintele Taine ale Bisericii. Libertatea creștină nu înseamnă lipsa oricăror limite, ci eliberarea de ceea ce ne împiedică să iubim. Evanghelia acestei duminici ne mai învață să nu îl judecăm pe omul căzut. Cei din jurul demonizatului îl legaseră în lanțuri și îl izolaseră, dar nu reușiseră să îl vindece. Hristos vede însă dincolo de starea lui și descoperă persoana care poate fi restaurată.

De aceea și noi suntem chemați să vedem în fiecare om, chiar și în cel aflat într-o stare grea, chipul lui Dumnezeu. Creștinul nu trebuie să contribuie la izolarea celui suferind, ci să îl înconjoare cu rugăciune, compasiune și ajutor. Mesajul central al Duminicii a XXIII-a după Rusalii este unul al speranței. Nicio cădere nu este mai puternică decât iubirea lui Hristos, niciun întuneric nu este mai puternic decât lumina Lui și nicio robie nu este mai puternică decât harul lui Dumnezeu.

Demonizatul de ieri devine mărturisitorul de astăzi. Omul care locuia printre morminte se întoarce acasă. Cel care își pierduse stăpânirea asupra propriei vieți ajunge să vestească binefacerile lui Dumnezeu. Prin această Evangheliie, Biserica ne amintește că Hristos vine și astăzi în întâmpinarea omului rănit și îi spune, prin lucrarea harului Său: ridică-te, întoarce-te la adevărata ta demnitate și mărturisește binele pe care ți l-a făcut Dumnezeu.

Adevărata minune nu este numai alungarea demonilor, ci renașterea unei persoane. Iar imaginea finală a celui vindecat, „îmbrăcat și întreg la minte, șezând la picioarele lui Iisus”, este imaginea omului restaurat prin întâlnirea cu Dumnezeu: eliberat de rău, împăcat cu sine, întors între semenii săi și pregătit să devină mărturisitor al iubirii lui Hristos. Amin.

Pr. Marius-Olivian Tănăsie

(predică la Duminica a XXIII-a după Rusalii,
Sf. Ev. Luca 8, 26-39, 25 octombrie)

Sursă foto: Sf. Evangheliie

Traduceri din Sf. Părinți

Teofan Kerameus, Arhiepiscopul Tavromeniei

Omilia a 6-a: Despre fiul văduvei. [Duminica a XX-a după Rusalii

(Învierea fiului văduvei din Nain) - Luca 7, 11-17]

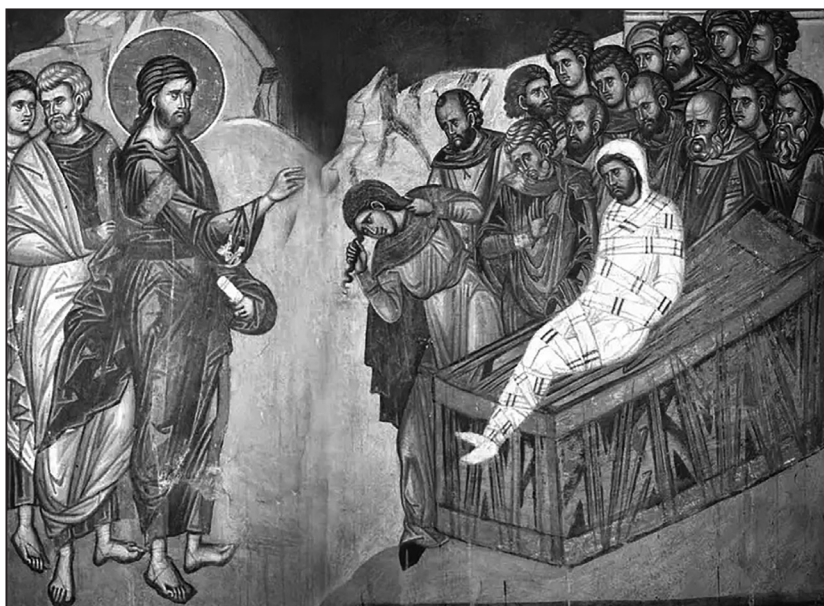
Pornind să fac dintr-o altă temă început al cuvântului, mi s-a abătut mintea către altceva, o, adunare aleasă de Dumnezeu! Căci, aruncându-mi privirea spre corul din stânga al Bisericii și văzând gol locul fratelui nostru, pe care secera morții l-a secerat de curând, am amestecat, umplându-mă de lacrimi. Căci nu sunt viteaz ca să mă lupt împotriva despărțirii pricinuite de moartea prietenilor; ci, cu adevărat, sunt lipsit de filosofie, și îndată mă mustră lacrima ce curge fără stăpânire. Și măruntaiele mi se răscolesc, iar inima se sfâșie, când cuget la soarta grabnic pieritoare a vieții noastre. Oare nu sunt ale noastre mai neputincioase decât o umbră? Nu zboară ele ca niște vise înșelătoare? Unde este chipul acela cuviincios și sfânt? Unde este statornicia vârstei? Unde este strălucirea ochilor, scânteind cumpătat în albăstrime? Unde este nasul ușor acvilin și „împărătesc”, după cum zice Platon? Unde este căruntețea cea cuviincioasă, și dulceața vorbirii cea plină de har? De ce să nu

spun ceea ce e mai de seamă? Unde este armonia cea felurită a psalmodiei? Căci pe cine nu-l fermeca în cântările psalmice, amestecând harurile? Oare nu toate acestea au trecut ca visul celui ce se trezește, și s-au stins, și s-au dus? Dar lui să-i dăruiască Dumnezeu lăcașurile veșnice și odihna cuvenită celor drepti; iar noi să ne întoarcem la obișnuita învățătură.

În vremea aceea: «S-a dus Iisus într-o cetate numită Nain» (Luca 7, 11). De vreme ce astăzi ne stă înaintea spre învățătură istoria tânărului înviat din cetatea Nain (căci aceasta a istorist-o Sfântul Luca), veniți, o, adunare aleasă de Dumnezeu, să cercetăm mai întâi: ce voiește Mântuitorul prin învierea morților? Căci dacă este primit ca adevărat că moartea îl mută pe om de la cele stricacioase și pământești către o viață nepătimitoare (fiindcă, după cuvântul Teologului¹, pedeapsa morții s-a făcut filantropie [iubire de oameni], curățind din suflet firea cea fără de rațiune alipi-

¹ cf. SFÂNTUL GRIGORIE DE NAZIANZ, Cuvântul al XXX-lea. La Teofanii sau la Nașterea Mântuitorului, în volumul SFÂNTUL GRIGORIE DE NAZI-

tă lui), care este atunci binefacerea de a-l aduce iarăși la această viațuire mult pătimitoare pe cel dezlegat o dată de viața aceasta plină de osteneli? Spunem, așadar, urmând glasurilor Părinților, că aceasta a fost economia lui Dumnezeu și Mântuitorului: să adeverească prin fapte învierea, ca să nu fie arătată numai prin cuvinte, ci și prin lucrări. Și fiindcă minunea învierii era mare și mai presus de credință, începând de la cele mai de jos, El stârnește (ațăță) treptat credința oamenilor către cele mai mari; asemenea învățătorilor care îi povățuiesc pe tineri pe măsura puterii lor, îi deprind mai întâi cu literalele cele simple, apoi, deprinși fiind, îi învață silabele și astfel îi conduc la cuvinte și la vorbiri. Tot așa și Domnul: mai întâi vindecă bolile și izgonește demonii; apoi dă tămăduire celor cu simțurile vătămăte; după acestea dăruiește sănătate celor care, deznădăjduiți de boli, ajunseseră aproape de moarte, precum a fost soacra lui Petru (cf. Matei 8, 14-15; Marcu 1, 29-31; Luca 4, 38-39) și sluga sutașului (cf. Matei 8, 5-13; Luca 7, 1-10). Astfel

pregătind mai dinainte drumul tainei învierii, prin minunea de față o descoperă mai limpede.

Era o cetate în Iudeea, numită Nain. Și era în ea un tânăr, singurul născut al unei văduve. Aș fi cu totul nebun dacă aș încerca să schimb cuvintele Nysseanului². Căci acest fiu nu mai era un copil, ci trecuse de vârsta prunciei spre cea a bărbăției. Evanghelia îl numește „tânăr”, iar istorisirea cuprinde multe în puține cuvinte. Întreaga povestire este un plânset (Ορῖνος). «Văduvă» (Luca 7, 12) era mama celui mort. Vezi povara nenorocirii? Cum, în puține cuvinte, cuvântul a înfățișat tragedia? Căci ce înseamnă aceasta? Nu mai avea nădejde de a naște alt copil care să aline nenorocirea pierderii; văduvă era femeia. Nu avea către altcineva să-și îndrepte privirea în locul celui ce fusese așezat în mormânt, căci era singurul ei fiu. Cât de mare era răul acesta, lesne poate pricepe cel ce nu s-a înstrăinat de firea omenească. Numai pe el îl cunoscuse în durerile nașterii, numai pe acesta îl alăptase la piept; numai el îi făcea masa luminoasă; numai el era pricină de veselie în casă, jucându-se, silindu-se la învățătură, deprinzându-se cu exercițiile, luminându-se în înaintări, în palestre, în adunările tineretului. Tot ceea ce este dulce și scump ochilor unei mame, numai el era. Ajunseseră deja la vârsta căsătoriei, mlădița neamului, ramura succesiunii, toiagul bătrâneții. Dar și adăugirea vârstei este un alt plânset. Căci zicând

„tânăr”, a spus floarea ce s-a veștejit înaintea de vreme. Abia îi mijeau perii obrazilor, încă nu se îndesise barba pe deplin, încă strălucea frumusețea obrazilor. Lubit era și dorit de toți tânărul. Fecioarele se rugau să aibă un asemenea mire; cele măritate doreau astfel de fii. Bătrânii îl priveau ca pe propriul copil. Iar mama văduvă se bucura îmbrățișându-și adesea fiul, sărutând floarea de pe buze și roșeața obrazului, când împletindu-i buclele, când lăsându-le să fluture în adieri. Poate că, nefericita, își închipuia aducerea unei mirese pentru frumosul tânăr, cercetând fecioarele și alegând-o pe cea mai bună; visa cununa, camera de nuntă și cântarea de nuntă. Poate că îl avea chiar drept jurământ în vorbele ei: „Așa să mă bucur de singurul meu fiu, așa să-i sărut cununa, așa să fiu doică pruncilor lui, așa să mă odihnesc în mâinile lui”. Dar mama doar cu această nădejde răsufla, având în fiu dulcea ei mângâiere. Iar moartea, năvălind pe neașteptate, i-a răpit cele mai bune nădejdi, smulgându-l din viață chiar în floarea tinereții. Greu și tragic a fost pătimirea mamei. Ce suflet credeți că mai avea acea biată mamă, dacă mai avea suflet, văzându-l pe cel mai iubit sfârșindu-și răsuflarea, suflând cele din urmă, abia șoptindu-i ultimele cuvinte de despărțire? Cum să înfățișez prin cuvânt cum tânărul se veșteja treptat de fierbințeala cumplită, iar mama stătea lângă el înfricoșată, tremurând, cu măruntaiele arse, cu buzele înțeleșate, cu părul smuls, cu pieptul gol, cu capul descoperit, împărțită între nădejde și frică, privind la copil cu ochii larg deschiși, parcă suflând împreună cu el, până când, slăbindu-i încet puterile trupului și împuținându-se vloga firii, tânărul și-a dat sufletul? Cum a privit ea asta? Cum a îndurat? Cum nu a plecat împreună cu cel ce murea? Pe mine unul, numai amintirea acestora mă tulbură atât de tare, încât parcă aș fi acolo, văzând drama cu ochii mei. Întreaga cetate Nain s-a adunat la petrecerea tânărului; era un vuiet mare și o jale amestecată: suspine de bărbăți, urlete de femei, plânset de fecioare, scâncet de copii –

totul plin de lacrimi. Iar mortul zăcea întins pe pat, cu fața în sus, asemenea unui pin înalt sau chiparos pe care l-a doborât vântul, smulgându-l din rădăcini. Priveliște jalnică și pricină de lacrimi: abia schimbată roșeața obrazului în paloare, dar arătând încă rămășițele frumuseții. Iar nefericita mamă, prin cele ce făcea și graia, smulgea lacrimi și mai multe celor ce priveau la ea. Ca o pasăre ce-și vede puii prădați de un șarpe, zbura în jurul cuibului scoțând țipete ascuțite, neputând să-i apere. Și parcă se împlineau în ea cuvintele lui Miheia: «*Va plânge și se va tânguî, desculță va umbla și goală tânguindu-se ca balauii și jelindu-se ca fetele sirenelor*» (Miheia 1, 8). Rătăcită de durere, ca și cum ar fi fost scoasă din minți de răul neașteptat, umbla pe ulițe, își smulgea părul cărunț, își zgâria obrazii, se lovea cu pietre în piept și în cap, își arăta sânii care l-au hrănit și, întorcându-se către mulțime, parcă zicea: „Oare la nunta fiului meu ați venit, ca să cântați cântarea de nuntă și să împărțiți bucuria mea? Vă mulțumesc pentru râvnă, dar mirele doarme, lepădând nunta!” Așa zicea și, zgâriindu-și obrazii cu unghiile, curgea izvor de sânge împreună cu lacrimi; și, înconjurând patul celui ce zăcea, vorbea cu mortul ca și cum ar fi fost viu: „Ce cale e aceasta, fiul meu, lungă și fără întoarcere? De ce atâta grabă către plecare? M-am înșelat, copilul meu, visând pentru tine nu cămară de nuntă, ci mormânt; nu făclie de nuntă, ci, vai, de îngropăciune! În

ANZ, *Cuvântări praznicale și morale*, Colecția Patristică – Traduceri, Vol. 23, traducere de Nicușor Deciu, Editura Doxologia, Iași, 2019, p. 63.

² cf. SFÂNTUL GRIGORIE DE NYSSA, Despre facerea omului, Capitolul XXV, în volumul SFÂNTUL GRIGORIE DE NYSSA, *Scrieri exegetice, dogmatice-polemice și morale*, colecția Părinți și Scriitori Bisericești, Vol. 30, traducere de Pr. Prof. Dr. Teodor Bodogae, Editura IBMBOR, București 1998, p. 69-70.

zadar visam cununi și mireasă și să văd degrabă prunc; iar eu, care nădăjduiam să fiu soacră, nici mamă nu mai pot fi numită! Vai mie, că am văzut moartea ta, eu, care trebuia să fiu purtată de mâinile tale la mormânt! Fericite sunt femeile cărora la moarte le stau alături copiii! De ce am fost păstrată să văd această privesc? Când te vei întoarce la mine, inima mea? Când te voi mai vedea?” Și, pe când ea grăia acestea, toate mamele plâneau și tații se tânguiau. Când au ieșit pe poarta cetății, mulțimea însoțind cortegiul, văzând de departe pe cei ce săpau mormântul, s-a aruncat nebunește asupra patului; s-a lipit de trup, și-a unit mădulele ei cu ale copilului și, ținându-se strâns, îl săruta cu plânsete: „Așa cămară de nuntă ți se pregătește, copilule? Așa podoabă ți se gătește? Deșteaptă-te, preaiubitule, și ascultă-ți mama îmbătrânită! Scutură acest somn greu care a venit peste tine înainte de vreme! Miluiește căruntețile mamei și măruntaiele mele arse! Vai mie, taci, și gura ta dulce a cuprins-o tăcerea, iar întunericul s-a vărsat peste lumina ochilor tăi! Tu vei locui sub piatră aspră și întuneric adânc, iar eu să mai văd soarele? Nu, nu este cu putință! Îmi voi așeza coliba lângă mormântul tău, și poate mi te vei arăta, și te voi auzi vorbind. Mai degrabă mă voi îngropa cu tine, cel dorit, și oasele mele bătrâne se vor topi alături de oasele tale tinere!” Astfel își descria tragedia, neîngăduind să se grăbească îngroparea, ci căutând să se sature de durere, prelungind cât mai mult tânguirea.

Dar de vreme ce văd ochii voștri umeziți de lacrimi dintr-o cugetare plină de compasiune, iar mie mi se taie glasul de amintirea celor spuse, veniți să ne ștergem lacrimile din ochi și să trecem la partea cea mai plăcută a istorisirii. Sufletul acestui tânăr străbătea atunci ținutul iadului, acel loc întunecat și lipsit de zămbet, și cutreiera pământul ale cărui zăvoare sunt stăpâniri veșnice, după cum a spus pribeagul dintre proroci [Iona] (cf. Iona 2, 7). Iar Mântuitorul venea din Capernaum, tocmai tămăduind pe sluga sutașului, ajunsă la apusul vieții (cf. Luca 7, 1-10). Venea mergând pe jos, după obiceiul Său, făcându-și călătoria cu pas domol, pe de o parte învățându-ne pe noi să nu batjocorim demnitatea stării noastre printr-un mers rătăcit (neorânduit), iar pe de altă parte fiind încrezător că, și dacă ar fi ascuns mortul în mormânt, tot îl va învia, precum pe Lazăr (cf. Ioan 11, 1-44). Și văzând pe văduvă astfel, pe jumătate dezgolită [cu hainele sfâșiate de doliu], mângiată de sânge și de lacrimi, S-a milostivit Cel ce este din fire iubitor de oameni, din bunătatea pe care o are față de om, și rostește către femeie un cuvânt cu adevărat plin de har dumnezeiesc: «*Nu plânge!*» (Luca 7, 13). O, glas dumnezeiesc, care ai ușurat o asemenea povară de întristare! Căci dacă altcineva i-ar fi poruncit să nu plângă, oare nu ar fi lepădat îndemnul și nu l-ar fi îndepărtat ca pe un vrăjmaș pe cel ce o povățuia? Căci tristețea aflată la apogeu este neprimitoare de cuvinte de mângâiere, asemenea bolilor contagioase mai rele care, dacă sunt tratate înainte de a se coace, se agravează și mai tare. S-ar fi uitat poate la El cu asprime și cu înfățișare cumplită, zicând: „O, omule care vii în ceas nepotrivit! Vezi ce frumusețe a veștejit moartea înainte de vreme și că merg să ascund în pământ lumina mea, ancora vieții mele, iar tu îmi poruncești să filosofez asupra unei suferințe atât de mari și îmi grăiești: «*Nu plânge!*»? Se pare că ai măruntaiele făurite din diamant sau din fier!”. Dar femeia nu a pățit nimic de acest fel. De îndată ce a auzit: «*Nu plânge!*», a și tăcut. De ce? Pentru că odată cu cuvântul Stăpânului s-a strecurat în sufletul ei și o dulce mângâiere, deșteptându-i mintea spre o bună nădejde. A rămas deci neclintită, fiind într-o stare de așteptare pentru ceea ce avea să vină. Dar de ce să nu aduc mai repede sfârșitul cel dulce al istorisirii și paradoxul? Vine, așadar, Dătătorul vieții, Se atinge de sicriu cu mâna Sa dumnezeiască; iar cei ce o duceau s-au

oprit. Au crezut, poate, că voiește să îl îmbrățișeze pe mort. Dar El, cu glas stăpânesc, îl cheamă pe cel mort: «*Tinere, ție îți zic, scoală-te!*» (Luca 7, 14). Și îndată – o, ce minune! – iadul a fost dezlegat, sufletul a sărit afară din locașurile morților, și mortul a șezut, și s-a ridicat de pe pat, și toate s-au făcut noi și uimitoare. Mormântul a rămas gol; cei ce săpau, aruncând lopata și târnăcopul, alergau spre minune; lacrimile se preschimbau în bucurie și uimire. Pe cei adunați i-a cuprins frica împreună cu uimirea, iar unii dintre cei mai neîncrezători, cred eu, își ștergeau ochii, crezând că văd acestea în vis. Iar fericita aceea mamă, tăvălindu-se la picioarele Stăpânului și cu cealaltă mână îmbrățișându-l pe copilul, nu-i venea să creadă că îl ține, și prin toate a schimbata jalea în veselie. Și, ca să cuprind totul într-un cuvânt: soarele a văzut atunci împlinindu-se cuvântul lui David: «*ca o mamă ce se bucură de fiu*» (Psalm 112, 9) și pe Dătătorul vieții și Dumnezeuul nostru Iisus, slăvit. Așadar, această minune paradoxală s-a încheiat astfel, aducând mare folos sufletelor noastre, și mai ales celor care, fiind străpunși la inimă, ați lăsat să curgă o lacrimă de compasiune, despre care credem că este curățitoare de întinăciunile sufletești.

Nu este, poate, fără folos să schimbăm istorisirea în contemplație morală; căci astfel vom culege folosul din amândouă părțile. Fiecare să se gândească pe sine ca fiind fiul văduvei: adică într-o stare văduvită de cuget drept, dus în chip jalnic spre mormântul nelucrării, purtat de demonii iubitori de întinăciune și de patimile trupului care poartă rău sufletul. Care ar fi, așadar, pârgia mântuirii? Lacrima izvorâtă din pocăință, care picurând din ochi ca dintr-un izvor, să o lăsăm să curgă în rugăciune, ca Stăpânul să atingă sicriul prin atingere nevăzută. Iar sicriul este trupul cel mult-pătimaș, greu și apăsător; și astfel cei ce-l poartă se vor opri, și vor înceta din alergarea pe calea răutății purtătoare de moarte. Și fiind împiedicată pornirea lor spre mai rău, mintea va învia și va fi redată ca unei mame, Ierusalimului celui de sus (cf. Galateni 4, 26). Și un alt lucru nu trebuie lăsat necercetat, care s-a petrecut istoric, dar indică ceva duhovnicesc. Căci Prorocul Tesvitean [Ilie] și ucenicul acestuia [Elisei] au înviat copii încă neajunși la maturitate: unul pe fiul văduvei din Sarepta (cf. III Regi 17, 17-24), celălalt pe fiul șunamitei (cf. IV Regi, 4, 32-37). Însă Stăpânul și Domnul Iisus n-a înviat nici pe cei din vârsta pruncească, nici pe cei îmbătrâniți de vreme; căci pe fiul văduvei Evanghelia îl numește „tânăr”, iar fiica lui Iair era o copilă de doisprezece ani (cf. Luca 8, 42; Marcu 5, 42). Ce învățăm mai înalt din acestea? Că cuvântul prorocesc era adresat celor nedeșăvârșiți și începători, pentru cei ce trăiau după Lege o viață pruncească, pe care îi făcea vii când mureau prin călcarea poruncilor legii. Iar Hristos, dăruind prin Evanghelia cea desăvârșită, se atinge de sufletul ajuns la starea de desăvârșire, dăruindu-i viață noetică, sufletului care a trecut de starea prunciei și, ajungând la floarea vârstei duhovnicești, nu s-a învechit, îmbătrânind prin zbârcitura păcatului. Și aceasta o sugerează în chip tainic Cântarea Cântărilor a lui Solomon, zicând: «*De aceea fecioarele te iubesc*» (Cântarea Cântărilor 1, 2). Așadar, dacă și sufletul nostru este tânăr – nefiind nici nesimțitor sau pruncesc din pricina „copilăriei” duhovnicești, nici lenevind de „bătrânețe” în a înțelege binele – atunci cuvântul învățăturii se va atinge de el, îl va ridica din patul păcatului și îl va pregăti să se împărtășească de bunătățile veșnice. Fie ca noi toți să le dobândim pe acestea prin harul Celui ce ne dă viață, Domnul și Dumnezeu și Mântuitorul nostru Iisus Hristos; Căruia I se cuvine toată slava și cinstea, împreună cu Tatăl Cel fără de început și cu Duhul cel de viață făcător, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Traducere: **Pr. Daniel Budeanu**

Sursă foto: doxologia.ro